

Prevedba delavcev v nazive ne bo lahka naloga — zato se skrbno pripravimo nanjo

Pravilna in pravočasna izpolnitev predpisov o prevedbi delavcev v nazive bo velikega pomena za nadaljnji strokovni napredek naših delavcev. Ker nas do začetka te naloge loči razmeroma kratek čas — prevedba se bo začela 1. novembra, končati pa se mora 31. decembra — je republiški štab prejšnji teden sklical tridnevni seminar, na katerem je sodelovalo razen 120 zastopnikov okrajnih ljudskih odborov, zveznih podjetij in nekaterih večjih republiških podjetij tudi več zastopnikov direktij, glavnih direktij, resorov itd. Pogrešali pa so zastopnike sveta za gozdarstvo in kmetijstvo, ministrstva za kulturo in znanost itd.

Seminar zlasti pa še poizkusna prevedba, ki so jo opravili slušatelji v 8 ljubljanskih podjetjih, je pokazal, da prevedba ni tako lahka. Tako bo na primer po podjetjih, ki so se razvila šele po osvoboditvi in ki proizvajajo izdelke, katere smo še pred vojno uvažali, prevajanje delavcev v nazive združeno z resnim delom. Delavce za ta podjetja so dala naša manjša podjetja. Le-ti so bili na svojih prejšnjih mestih strokovnjaki, navzlic temu pa ne bodo mogli na sedanjih delovnih mestih pridobiti ob prevedbi naziva specialist, višji specialist, mojster ali večkratni mojster, če nimajo tudi strokovnega znanja in splošne izobrazbe. Potrebno je namreč vedeti, da naši novi nazivi specialist, višji specialist, mojster in večkratni mojster pomenijo visoko kvalificirane kadre, ki so lahko kos vsaki, tudi najbolj zamotani delovni operaciji.

Da podelitev naziva pomeni stopnjo strokovne sposobnosti, so prav dobro doumeli v tovarni Saturnus. Poizkusna prevedba je pokazala, da je tovarniška komisija prevajala delavce v nazive po novih načelih. Res, da se bo nov plačilni sistem naslonil na nazive delavcev, sama uredba o prevedbi delavcev pa ima povsem drug namen. Naš nagli industrijski razvoj terja, da se v naših delavcih in tovarnah pomnoži število delavcev. Zgraditev socializma pa tudi zahteva, da skrbijo za svoj strokovni napre-

dek in napredujejo z razvojem tehnike. Zato pa more dobiti višji naziv le delavec, ki je vsestransko usposobljen in ki lahko opravlja delo v svojem nazivu v katerem koli podjetju.

Prevedba delavcev v nazive pa nikakor ne bo uspešna, če dvodnevni seminarji, ki so te dni po okrajnih ljudskih odborih, ne bodo obiskali vsi organi, ki morajo pri prevedbi sodelovati. V trebanjskem okraju se na primer okrajni forumi (okrajno javno tožilstvo, okrajna kontrolna komisija, itd.) tega seminarja niso udeležili; na seminarju okraja Ljubljana-okolica so pogrešali zastopnika največjega podjetja — litijske predilnice, čeprav je v tekstilni stroki dajanje nazivov delavcem precej zamotano; seminarja pa se niso udeležili tudi predstavniki okrajne kontrolne komisije, javnega tožilstva ter lesnoindustrijskega podjetja v Skofljici, tovarna galanterijske proizvodnje v Tacnu, gozdne uprave, Smartno pri Litiji in apnenice v Kresnicah. V RLO III. v Ljubljani se za seminar niso zmenili kemičarji tovarna, tovarna bitumenih izdelkov, tovarna Totra itd., čeprav so bili vajeni.

Malomarnost in neodgovornost za prevedbo delavcev kažejo na področju MLO Celje. Seminarja se niso udeležili zastopniki lesnoindustrijskega in mestnega podjetja »Prevoznistvo«, komisij za prevedbo delavcev pa niso sestavili še v podjetjih: mizarstvo in žaga MLO, delegacija žitnega fonda, »Avtoobnova«, »Lesno predelovalno podjetje MLO«, celiska ekonomija in plinarna-vodovod MLO, čeprav bi morale te komisije začeti delati najpogosteje že 10. t. m. Zamiknost kaže tudi OLO Radovljica: okrajno komisijo za prevedbo delavcev v nazive so določili šele pred dvema dnevyoma, seminar pa bodo morali imeti ponovno, ker se ga niso udeležili niti zastopniki nekaterih podjetij, niti člani okrajne komisije.

Glede na te pomanjkljivosti pri pripravah za prevedbo delavcev je potrebno, da se navedejo okrajni ljudski odbori po sklepih republiške komisije za prevedbo delavcev. Takoj morajo sestaviti komisije in kjer je to potrebno tudi podkomisije; organizirati morajo seminarje, katerih se morajo udeležiti vsi člani okrajnih komisij in po nekaj članov komisij iz podjetij. Pozvati morajo vsa lokalna podjetja, da uredijo personalne podatke svojih delavcev in da tudi delavci zberejo vsa potrebna dokazila o dosedanjih zaposlitvi, spricvala o pridobitvenem poklicu itd. Okrajni ljudski odbori pa morajo urediti tudi poslovanje krajevnih ljudskih odborov tako, da bodo mogli delavci dobiti vse potrebne listine za dokaz delovne dobe tudi izven delovnega časa; dalje naj ugotovijo, katera podjetja in delavnice na področju okraja imajo obrtni značaj, ki kot takšna ne pridejo v poštev za prevedbo.

Pa tudi ministrstva in generalne direktije imajo s prevedbo precej odgovornosti. Ugotoviti morajo, ali so v vseh njihovih podjetjih sestavljene komisije in kako so sestavljene; ali so odgovorni organi pripravili v podjetjih vse gradivo za prevedbo, zlasti osebne podatke delavcev. Resori pa morajo poslati na okrajne seminarje tudi nekaj svojih članov, ki bodo pozneje lahko nadzirali prevedbo delavcev.

Ko pa bodo tudi sindikalne in druge množične organizacije osvedile našim delovnim ljudem politični in gospodarski pomen uredbe o prevedbi delavcev v nazive ter opozorile delavce, da zberejo vsa potrebna dokazila za delovno dobo, strokovno sposobnost itd., bodo podjetja 1. novembra brez posebnih težav začela prevedbo delavcev.

RAZPIS VOLITEV v okrajne ljudske odbore LR Slovenije

Ljubljana, 21. oktobra. Predsedstvo Prezidijske ljudske skupščine LR Slovenije je na včerajšnji seji izdalo ukaz o razpisu volitev odborov ljudskih odborov okrajev v Ljudski republik Sloveniji ter iz okrajev izločenih mest Celja, Jesenic in Kranja.

Ukaz se glasi:

1. Razpišejo se volitve odborov ljudskih odborov okrajev v Ljudski republik Sloveniji ter iz okrajev izločenih mest Celja, Jesenic in Kranja.

2. Volitve bodo:

a) v nedeljo, 10. decembra 1950: v ljudske odbore okrajev Kamnik, Kranj — okolica, Kočevje, Radovljica, Sošanj, Trbovlje, Slovenj Gradec, Poljčane, Gorica, Idrija, Birska Bistrica, Sežana, Tolmin ter v ljudske odbore iz okrajev izločenih mest Jesenice in Kranj;

b) v nedeljo, 17. decembra 1950: v ljudske odbore okrajev Celje — okolica, Črnomelj, Grosuplje, Krško, Ljubljana, Ljutomer, Maribor — okolica, Murska Sobota, Ptuj, Radgona, Postojna ter v ljudski odbor iz okraja izločenega mesta Celje.

3. Ta ukaz stopi v veljavo 27. oktobra 1950.

Iz sekretariata Prezidijske ljudske skupščine LR Slovenije.

S pridobljenimi izkušnjami v novo tekmovanje

Izkušnje širokega septembrskega tekmovanja 950 tekstilnih brigad Slovenije so podlaga za novo šestmesečno tekmovanje tekstilnih podjetij.

To tekmovanje je razdeljeno na več faz. V oktobru in novembru bo v podjetjih tekmovanje po turnirskem načinu, ki bo dalo prvake posameznih kategorij v vseh podjetjih. Od 1. do 15. decembra bodo tehnična vodstva proučila uspehe tega tekmovanja in pripravila vse potrebno za drugo fazo tekmovanja. Dne

jela mnogo konkretnih obveznosti, ki jih bodo lahko izpolnjevala. Tako so poleg tekmovanja v proizvodnji sklenili v tovarni perila v Celju, da bodo izpolnili proizvodni plan šestih mesecev po količini in vrednosti s 106%, po sortimentu s 100%, izboljšali kvaliteto izdelave perila za 5%, znižali izostanke za 1%, odpravili zamujanje ter uvedli študijske stanke za delavski svet in upravni odbor. Predilnica in tkalnica Tržič bo imela v dveh mesecih urejeno dvorano, var-

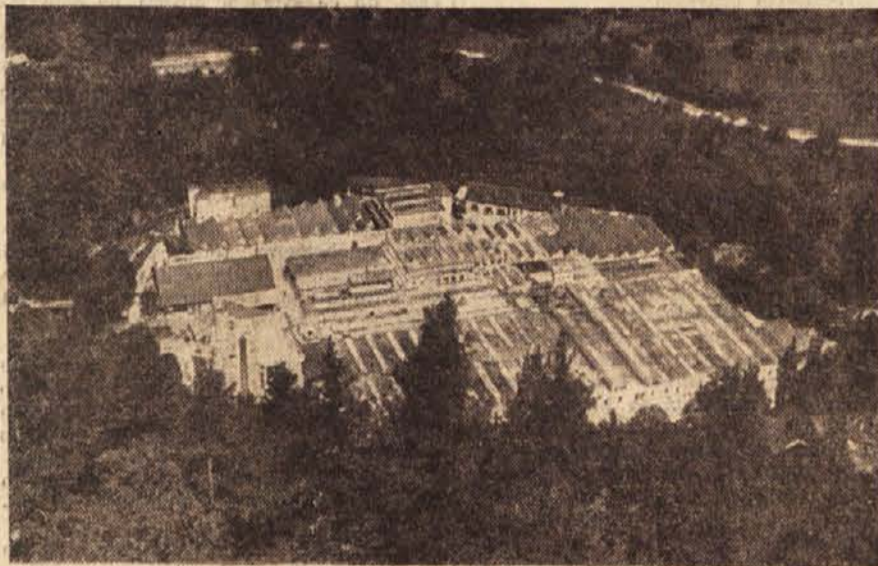
boljšo organizacijo dela in za dvig kulturne in ideološke vzgoje, zlasti pa bodo vsestransko pomagali kolektivom na terenu.

Tekmovanje pa bo rodilo še lepše uspehe, če bodo odstranili nekatere napake. Tako ponekod niso upoštevali stanja v kolektivu in so sprejeli tekmovanje le po točkah, ki jih je vseboval poziv IO OF in GO ZSS. Nadalje delavci mnogokolično tekmujejo, vendar sindikalni funkcionarji zaradi malomarnosti tega ne javljajo republiškemu odboru, ki tako ne more ocenjevati uspehov.

Priznanje najboljšim predicam

Brigadirke zmagovite Rimčeve brigade iz Litije so v petek prejele zastavo kot najboljša predilnica brigada Slovenije, ki si je v enomesečnem tekmovanju v septembru osvojila ta častni naslov. Zastavo sta jim podelila generalna direktija in republiški odbor tekstilcev. Zastavo je sprejela brigadirka Pavla Rimc, ki je obljubila, da bo s svojimi brigadirkami vložila vse sile, da zastavo obdrži.

Hkrati so bile nagrajene brigadirke Pajerjeve in Anžurjeve brigade ter najboljša predica Slovenije tovarišica Vidčeva in tretja najboljša predica Eltrinova. Darila jim je izročil zastopnik glavne direktije tekstilne industrije tov. ing. Žitnik, k uspehom pa so jim čestitali še zastopnik republiškega odbora tekstilcev, MLO Litija in sekretar tovarniškega komiteja.

Pogled na predilnico in tkalnico v Tržiču. Predilnica si je v zadnjem tekmovanju priborila drugo mesto

15. decembra se bo pričelo enomesečno tekmovanje, v katerem bodo tekmovale brigade posameznih kategorij med seboj in bo dalo prvake najboljše brigade v posamezni kategoriji.

Od 15. januarja do konca februarja bodo v podjetjih spet interna tekmovanja, od 1. do 31. marca pa bo republiško tekmovanje vseh tekstilnih brigad Slovenije. Iz tega tekmovanja bodo izšli tekmovalci, ki bodo kandidati za sprejem pohval in nagrad IOOF.

To tekmovanje bo imelo novost, da bo turnirsko tekmovanje zajelo tudi tekstilna podjetja lokalne industrije in bodo tisti, ki bodo konkurirali republiškim podjetjem, sprejeti v republiško tekmovanje. — Najboljši brigadirji pa bodo poneli delovni polet, ki bo na višku ob koncu letošnjega planskega leta, v začetku novega, t. j. zadnjega leta petletke.

Teško tekmovanje ima tudi to veliko vrednost, da so podjetja naposled spre-

čevali bodo s surovinami in uredili lutkovno gledališče. V tovarni nogavic Savlje bodo plan četrtega četrtletja izpolnili s 108%, izboljšali disciplino, privedli seminarje za delavski svet, ustanovili rdeč kotiček in opravili 880 prostovoljnih delovnih ur, v študij, ki je doslej najslabša točka, pa bodo zajeli vsaj 30% zaposlenih. V združenih tovarnah svile v Mariboru, kjer imajo težave z dobavo surovin, ne bodo mogli tekmovati v proizvodnji, zato pa bodo pozivili delo ljudskih inšpektorjev, privedli seminarje za delavski svet in izboljšali skrb za predvojaško vzgojo. V tovarni volnenih in vigozna izdelkov v Mariboru so sprejeli poleg proizvodnih nalog še obveznost, da bodo privedli seminarje za delavski svet, povečali agitacijo za OF, se pomnoževalno udeleževali sestankov zborov volilcev, prostovoljna dela pa bodo opravljali v podjetju in na ekonomiji.

Tudi kovinarji bodo krepko udarili

Kovinarji so se med prvimi odzvali pozivu IO OF na šestmesečno tekmovanje v počastitev desete obletnice OF. Velika večina kovinarjev je na množičnih sestankih sprejela tekmovalne obveznosti, ki dokazujejo, da se kovinarji Slovenije zavedajo velikega pomena in vloge Osvobodilne fronte in da hočejo s povečanim delovnim poletom pričakati njeno zgodovinsko obletnico.

Med prvimi so sprejeli tekmovalne obveznosti jeseniški kovinarji, ki so o tekmovanju razpravljali po obratih, oddelkih in brigadah. V železarni Štore so tekmovalne obveznosti sprejemali na delovnih mestih, v Litostroju pa so na podlagi sprejetih obveznosti napravili širok tekmovalni načrt, ki zajema najrazličnejše dejavnosti za izvršitev planskih nalog: zboljšanje kvalitete, vsestransko štednjo, kulturno-prosvetno delo, pomoč delavskemu svetu, pomoč vasi in drugo. Kovarji iz Zreč so na množičnem sestanku sklenili, da napovedo tekmovanje Mariborski livarni, »Titanus« Kamnik, tovarni poljedelskega orodja Muta in tovarni verig Lesce. V tovarni emajlirane posode v Celju so uvedli na podlagi sprejetih obveznosti medbrigadno tekmovanje in kulturno-prosvetno področje in v delu izven kolektiva. Podobne obveznosti so sprejeli tudi »Remont« Maribor, Saturnus Ljubljana, tovarna okovja Bistrica-

Limbuš, Plamen Kropa, elektromehanična delavnica Črnuče in kovarji v Batujah. Nadalje tekmujejo kovinarji v Guštanju, v tovarni avtomobilov Maribor, v livarni Maribor, HE Mariborski otok, v Metalni »Franc Leskošek« Maribor in drugi, vendar o tekmovanju ne poročajo. Tudi na generalni direktiji kovinske industrije LRS so uslužbenci sprejeli obveznosti za

Ali v črnomeljskem okraju res ni krme za siliranje?

Črnomeljski okraj je eden izmed tistih, ki so pokazali veliko mlačnost v izvajanju gospodarskih ukrepov za ublažitev posledic letošnje suše. O ugotovitvah kontrolnih organov v tem pogledu bomo še obširneje poročali. Zaenkrat pa poglejmo, kako odgovorni ljudje na okraju razumejo pomen siliranja krme.

Poverjeništvu za kmetijstvo je mnenja, da belokranjski kmetje niso zainteresirani za gradnjo silosov iz enostavnega razloga, ker ni krme za siliranje. S to ugotovitvijo je bilo vprašanje silosov za črnomeljski okraj rešeno in so vse tozadevne okrožnice ministrstva za kmetijstvo romale v arhiv. Pravzaprav okrožnic ni preštudiral niti odgovorni referent za živinorejo, za nekatere okrožnice pa sploh niso vedeli, da so jih prejeli, ko jih je nanje opozorila kontrola.

Kdor je kdaj v jeseni hodil po Beli Krajini, gotovo ne bo verjel, da tam ni krme za siliranje. Če je za silažo pripravne krme dovolj povsod drugje na Dolenjskem, kako da je ravno v Beli Krajini ne bi bilo? Res je, da belokranjski kmetje večidel ne vedo, kaj je to silos in kakšne so prednosti siliranja. Zato pa bi jim morali odgovorni ljudje te stvari pojasniti, ne pa, da se enostavno zadovoljijo z za lase privlečeno ugotovitvijo, da ni krme za siliranje.

V vsem okraju obstajata dva silosa z zmogljivostjo 18 m³. Vse, kar je kmetijsko poverjeništvu storilo na poziv za gradnjo novih silosov, je to, da je sporočilo ministrstvu za kmetijstvo, da je v okraju skupno 63 m³ silosov, kar pa seveda ne drži, ter da je gradnja provizornih silosov v teku pri nekaterih združenjih. Ko pa so si kontrolni organi to stvar bližje ogledali, so videli, da silosov nikjer ne gradijo.

Ali uslužbenci, ki pošiljajo taka poročila, mislijo, da bodo s tem prikrili

Rimc Pavla, brigadirka zmagovite predilniške brigade iz Litije

MARŠAL TITO SPREJEL ZASTOPNICE CENTRALNEGA ODBORA AFZ JUGOSLAVIJE

Beograd, 21. okt. Predsednik Zvezne vlade maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je sprejel danes dopoldne zastopnice centralnega odbora Antifasiistične fronte žena Jugoslavije tov. Vido Tomšič, Maro Radič, Mimico Blaženko in Ljubomirko Tomšič. V razgovoru z njimi se je pomudil približno eno uro.

Množičnim organizacijam, ljudskim odborom kmetijskim zadrugam!

Le še kratek čas nam preostaja za jesensko setvena dela in za pripravo čim večjih količin žitinske krme. Prvo slabo vreme bo ustavilo jesenski setev, pašo, košnjo in siliranje. Posejati moramo slaherno ped za jesensko setev pripravljene zemlje in pospraviti slaherno bilko zelene krme. Zato naj množične organizacije, ljudski odbori in kmetijske zadruge v dnevi od 23. do 29. oktobra pospešijo kampanjo za čim uspešnejši zaključek vseh jesenskih del in dejavno pomagajo socialističnim in privatnim gospodarstvom.

Organizirajte čim večjo medsebojno pomoč!

Preglejte na svojem področju, koliko je še neposajanih površin, ugotovite vzroke in takoj storite vse potrebno, da se setvena pampanja do konca tedna uspešno zaključijo.

Preglejte na svojem področju, kako bi se mogle še izkoristiti čim večje količine jesenske krme, in sporazumno z lastniki izkoristite čim boljše in čim prikladnejše pašnike za pašo ne glede na lastništvo.

Pospešite graditev provizornih silosov ter siliranje krme!

Prav tako pospešite v tem tednu pospravljanje vseh drugih kmetijskih pridelkov.

Za naprej posvetite posebno pozornost globokemu oranju kot uspešnemu sredstvu v borbi proti suši in za dvig proizvodnje v kmetijstvu.

Ljudski odbori naj kontrolirajo izvrševanje teh najvažnejših nalog. Proti vsem kršilcem odredbe zvezne vlade ukrepite takoj in najodločneje zagotovo njeno ostvarjanje.

Zavedajte se, da so te naloge v prihodnjih dneh med najvažnejšimi v našem gospodarstvu. Zato jim posvetite vse svoje sile.

Množični pregled jesenske setve dne 29. oktobra pa bo pokazal, kako smo izvršili to svojo dolžnost.

Ministrstvo za kmetijstvo LRS

DELO KOMITEJEV GENERALNE SKUPSCINE OZN

LR Kitajska je činitelj prvorazrednega pomena v mednarodnih odnosih

je izjavil v političnem komiteju jugoslovanski delegat dr. Bebler med razpravo o sirsko-iraškem predlogu za sestanek predstavnikov štirih velikih sil

Flushing Meadows, 21. okt. (Tanjug). Politični komiteje je nadaljeval obravnavanje sirsko-iraškega predloga za resolucijo po katerem naj bi zastopniki štirih velikih sil znova pretrgli glavna vprašanja, ki spravljajo v nevarnost svetovni mir in hromijo delo Združenih narodov. K temu predlogu je podala delegacija Sovjetske zveze spreminjalni predlog, po katerem bi moral pri teh razgovorih sodelovati tudi zastopnik LR Kitajske.

Iraški delegat Fadil Džamali je izjavil, da je predlog obeh delegacij precej spremenjen. Tako določa predelani osnutek, da naj pri reševanju mednarodnih vprašanj ne sodelujejo pri delu samo velike sile, ampak tudi prizadete države.

Sirski delegat Faris el Huri je povedal, kaj je sprožilo predložitev te resolucije. Izjavil je, da sta mir in varnost odvisna v prvi vrsti od popolnega sporazuma in sodelovanja med stalnimi člani Varnostnega sveta. Ob enem je opozoril, da prihajajo velike sile v zmerom večja nasprotja med seboj in da so številna vprašanja, ki jih Združeni narodi niso mogli rešiti. Priporočil je delegacijam, naj sprejmejo predlagano resolucijo kot pripomoček za reševanje mednarodnih vprašanj kakor sklenitev miru z Nemčijo in Japonsko ter sprejem LR Kitajske v OZN.

Izraelski delegat je podprl predelano sirsko-iraško resolucijo in predlagal, naj se v uvodnih določbah ugotovi, da glavna odgovornost ne leži na stalnih članih Varnostnega sveta, ampak na Varnostnem svetu kot celoti.

Ko je podprl resolucijo še Kuomintangov zastopnik, je spregovoril ameriški delegat in dejal, da je vlada ZDA pripravljena storiti vse, da bi se zmanjšala splošna nevarnost. Poudaril je težave pri reševanju različnih mednarodnih vprašanj in omenil kot primer mirovno pogodbo z Avstrijo. Na koncu je podprl sirsko-iraško resolucijo.

PREDLOG JUGOSLOVANSKE DELEGACIJE

Jugoslovanski delegat dr. Aleš Bebler je dejal, da bo jugoslovanska delegacija glasovala za predelano irasko-iraško resolucijo, in je opozoril na to, da obstaja velika sila, katere ne prizna veliko število delegatov, in da ni soglasja glede njenega zastopstva v OZN. »Ta sila, LR Kitajska,« je dejal jugoslovanski delegat, »je činitelj prvorazrednega pomena v mednarodnih odnosih. Zato zahteva jugoslovanska delegacija, naj predlagatelj resolucije sprejmeta spreminjalni predlog o pritegnitvi LR Kitajske k razgovorom velikih sil o katerih govori ta resolucija.«

Pojasnil je, da bi bilo v tem primeru ob določenih pogojih mogoče rešiti nekatera azijska vprašanja med predlaganimi razgovori. Bebler je na kraju pozval delegata Sirije in Iraka, naj povesta svoje mnenje o tem.

Francoski delegat Schuman je s toplimi besedami govoril o sirsko-iraškem predlogu, dodal pa je, da ga v njegovi sedanjih obliki ne more podpreti.

Egiptski, nizozemski in turški delegat so se v načelu izrekli za predlagano resolucijo, nizozemski delegat pa tudi za izraelski spreminjalni predlog, ki poudarja odgovornost vsega Varnostnega sveta za ohranitev miru. Sireti zunanji minister je izjavil, da predlagatelj resolucije sprejmeta spreminjalni predlog, ki ga je podal Izrael.

Tudi brazilski, salvadorski in grški delegat so podprli resolucijo, britanski delegat Younger pa je rekel, da ni prišlo do krize v mednarodnih odnosih zaradi tega, ker ni bilo sestanka med državami, ampak zaradi bistvenih nesoglasij v stališčih o posa-

POPRAVEK

h govoru ministra Ivana Regenta

V govoru ministra za prosveto LRS tovariša Regenta, objavljenem 17. t. m. je nekaj napak uredniškega in tiskarskega značaja: v prvem odstavku stoji: »da se komunizma da naučiti iz knjig le malo, zelo malo.«, a stati bi moralo: »učiti se komunizem iz knjig je malo, zelo malo.« — V tretji koloni stoji: »...vrčve, ki bodo pripravljali otroke na šolski pouk, pomagali materam, da se bodo laže vključevale v proizvodnjo.« Ta stavek je treba popraviti tako, da bo razumljivo, da je vzgajanje neposredna, varstvo pa posredna naloga vrčve. — V odstavku pod naslovom »Učni programi«, bi moralo biti: »Nekaj večnega, dobrega za vse čase tudi mi ne moremo narediti in je — si mislim — dobro, če se zavedamo, da dobrega... programa ne moremo ustvariti čez noč.« Vrtnjeni stavek »če se zavedamo« je pomotoma izpadel. — Drugi odstavek na drugi strani bi moral biti tiskan v navadnem petitu in ne v polkrepkem, ker to niso direktne besede. Tu tudi stoji »Skupaj s staro šaro in se ne sme odstraniti dobro zrnje.« Besedilo »ine je treba izpustiti.« — V predzadnji vrstici stoji »ureditve a stati bi moralo »utrditve.«

meznih mednarodnih vprašanj. Podal je tudi spreminjalni predlog, po katerem naj bi udeleženci posvetovanj, o katerih govori sirsko-iraški predlog, poprej sporočili Generalni skupščini svoje mnenje o tem, ali je upanje, da bi se na ta način lahko dosegel kakšen napredek pri vprašanju ohranitve miru in varnosti. Podobno

Pakt o človeških pravicah mora vsebovati progresivne pridobitve v zakonodaji

Izjava delegata FLRJ v komiteju za socialna in humanitarna vprašanja

Lake Success, 21. okt. (Tanjug). Komiteje za socialna in humanitarna vprašanja je začel razpravo o osnutku pakta o človeških pravicah.

Pri tej razpravi je sodeloval tudi delegat FLRJ Veljko Vlahović, ki je poudaril, da je imela jugoslovanska delegacija priložnost podati v komisiji za človeške pravice svoje stališče do vseh paragrafov pakta o človeških pravicah. Med drugim je izjavil:

1. prvih 18 členov osnutka pakta izpušča več individualnih in političnih pravic, ki so že zdavnaj postale last družbe in človeka. V dispozitivu pakta ne vidimo splošne in enake glasovne pravice, ki bi ljudem jamčila izvolitev take vlade, kakršno žele. Pravica do zatočišča oziroma prepoved izročitve ljudi, ki so preganjani zaradi svojega demokratičnega prepričanja in borbe za načela Združenih narodov, ni našli svojega mesta v paktu. Manjšinsko pravo oziroma pravica do narodnega jezika in narodne kulture pripadnikov manjšin, ki jih danes v mnogih krajih na svetu ne spoštujejo, čeprav je to pravno eno izmed osnovnih človeških pravic, ni bilo sprejeto v pakt. Prav tako ni omejenjena tudi pravica na dostopnost vseh državnih funkcij slehernemu državljanu;

2. razne omejitve se kažejo v formulacijah, ki govorijo o »interesu javnega reda, splošne varnosti itd.«. Kaj je v »interesu javnega reda in splošne varnosti«, je zelo širok pojem ter ga je možno formulirati, tolmačiti in izvajati na način, ki je v nasprotju z dejansko zaščito človeških pravic. Pred seboj imamo nedoločene formulacije, ki omogočajo omejevanje in neupoštevanje človeških pravic v interesu takega javnega reda, ki je v nasprotju z duhom Ustanovne listine OZN, v nasprotju z načeli, za katera so se borili milijoni ljudi vsega sveta v minulih svetovni vojni.

spremembo je že pred tem predlagal ameriški delegat Dulles.

Argentinski delegat je izjavil, da bo podprl sirsko-iraško resolucijo s spreminjalnimi predlogi, ki so jih podala ZDA in Velika Britanija.

Seja političnega odbora se je končala z govorom liberijskega delegata, ki se ni strinjal z resolucijo ker je po njegovih besedah le malo upanja, da bi bila odstranjena nesoglasja med velikimi silami.

Pri tem bi rad izjavil, da se docela strinjam z besedami predstavnikov ZSSR in Poljske, ki sta med drugim predlagala, da se svoboda govora ne sme izkoriščati za netenje sovraštvi med narodi in za širjenje klevetniških glasov s pogojem, da se uporabi ta paragraf tudi na Jugoslavijo, sicer bo ta predlog ostal samo gola fraza, ki bi dokazovala, da so besede eno, stvarnost in praksa pa drugo;

3. pakt je dalje izdelan na tezi, ki jo je sprejela komisija za človeške pravice, namreč da je demokracija nedoločena družbena pridobitev in da je treba iz redigiranega pakta odstraniti sleherni sklicevanje na demokracijo. Nad tem vprašanjem se moramo zamisliti;

4. iz pakta so izpuščene socialno-gospodarske pravice in pakt v celoti ne upošteva človeka. Sprejete pravice so koncipirane abstraktno brez materialne podlage, ki je nujna za njihovo resnično uresničitev in uživanje. Tako proklamirane pravice više dejansko v zrak. Po mnenju jugoslovanske delegacije je potrebno napraviti tole:

- 1. dopolniti pravice, sprejete v prvih 18 členih;
- 2. izvršiti individualne popravke v sedanjih redakciji;
- 3. spraviti v sklad posamezne člene pakta z duhom Ustanovne listine OZN;
- 4. sprejeti mnenje, da se mora sklicevati pakt na socialno-gospodarske pravice, saj je to nujen prejšnji pogoj za realizacijo pravic, sprejetih v paktu.

V tem smislu bi morala Generalna skupščina izdati načelne sklope in navodila komisiji za človeške pravice, da se končno izdela osnutek pakta o človeških pravicah. Samo na ta način bo pakt pomenil učinkovit instrument v borbi in naporih človeštva za bolj človeški odnos med ljudmi in za višjo stopnjo tretiranja človeka in njegovih kulturnih ter materialnih vrednot.

VOJNE OPERACIJE NA KOREJI

Ameriške in južnokorejske čete prodirajo dalje proti mandžurski meji - po ukazu Mac Arthurja

Očiščevalne akcije ameriških sil v zavzetem Fenjangu

Fenjang, 21. okt. (Tanjug). Fenjang je danes miren. Sliči se samo posamezno streljanje s puškami in strojnimi severnokorejskih vojakov, ki so še na strelah poslopji, poroča United Press. Ameriška konjeniška divizija je sinoči zavzela mesto in nadaljevala z očiščevalnimi operacijami.

Po poročilih tujih agencij o področnostih izkrcavanja 4000 ameriških padalcev 30 km severno od Fenjanga je general Mac Arthur sam vodil te operacije.

Posledne enote prve ameriške konjeniške divizije in šeste južnokorejske di-

vizije so se sinoči in davi združile s padalskimi skupinami, ki so se spustile na področje Sunčon—Songčon.

Reuter poroča, da je general Mac Arthur ukazal poveljniku ameriške osme armade, čigar štab je v Vonsanu, naj krene z južnokorejskimi četami na sever proti mandžurski meji.

V jutranjem poročilu generala Mac Arthurja je rečeno, da je bilo v zadnjih 24 urah ujetih okrog 7000 severnokorejskih vojakov, tako da znaša sedaj skupno število severnokorejskih ujetnikov 82.000.

Enote šeste in osme južnokorejske divizije so dalje napredovale proti severu na področju Songčona in Sunčona, severno in severovzhodno od Fenjanga. Na odseku Vonsana izvaja tretja južnokorejska divizija očiščevalne operacije, divizija »Kapitol« na področju Hamhunga pa je znatno razširila svojo fronto proti severu.

Severnokorejsko poročilo

Associated Press prenaša poročilo severnokorejskega vrhovnega poveljstva, ki pravi, da se enote Severne Koreje na

vseh frontah srdito bore v defenzivni borbi proti ameriškim in južnokorejskim četam. Na odseku Fenjanga, pravi poročilo, so Američani pripeljali okrepitev ter poskušajo s podporo letalstva in tankov prebiti severnokorejsko obrambno črto. Na vzhodni obali na področju Hamhunga odbijajo severnokorejske enote nepravne napade južnih Korejcev.

Nova prestolnica Severne Koreje

Severnokorejski radio, ki je pričel oddajati iz mesta Sinuidžua, je sporočil, da je bilo po padcu Fenjanga proglašeno za novo prestolnico Se-

Najvažnejši dogodki v zadnjih sedmih dneh vojne na Koreji

Čete generala Mac Arthurja so zavzele skoraj vso severnokorejsko prestolnico Fenjang, izvedle letalski desant severno od Fenjanga, vzpostavile fronto, ki seka korejski polotok na prostoru, kjer je najožji, vsak severnokorejski organiziran odpor pa je popolnoma prenehal.

Pri Sunčonu in Sukčonu ob zapadni obali, okrog 30 km severno od Fenjanga, so ameriška transportna letala izkrcala okrog 4000 padalcev, ki so hitro obvladali presenečene severne Korejce in vse to področje, ki so ga bili severni Korejci močno utrdili, da bi zadržali nasprotnika pri umiku glavne svoje vojske na sever. Preden so se spustili padalci, je bilo področje severno in južno od obeh delov mesta močno bombardirano.

Dulles o mirovni pogodbi z Japonsko

Lake Success, 21. okt. AFP poroča: Član ameriške delegacije na zasedanju Generalne skupščine John Foster Dulles je izjavil, da je po izjavi sovjetskega stalnega delegata v OZN Malika vlada ZSSR pripravljena začeti uvodna pogajanja o možnosti za sklenitev mirovne pogodbe z Japonsko. Kraj in datum teh pogajanj bi bila določena kasneje. Dulles je pristavil, da je po zahtevi ameriškega zunanjega ministristva vprašal za mnenje zastopnike drugih držav, ki so članice komisije za Daljni vzhod in da bo od njih v kratkem dobil odgovore.

Jugoslavija je naimočnejša opora mednarodnega delavskega in demokratičnega gibanja

so izjavili v Parizu španski antifašisti, ki so pred kratkim obiskali našo državo

Pariz, 21. okt. (Tanjug). »Obiskali smo Jugoslavijo, da se prepričamo, ali je sedaj resnično naimočnejša opora mednarodnega delavskega in demokratičnega gibanja,« so izjavili v skupni izjavi za tisk španski antifašisti, ki so pred kratkim obiskali Jugoslavijo. V skupni izjavi poudarjajo med drugim:

»Mi, pripadniki različnih ideologij in političnih struj smo se mudili v Jugoslaviji kot gostje naših tovarišev v orožju iz španske vojne. V enem mesecu smo obiskali vse jugoslovanske ljudske republike. Vračamo se domov z najglobljimi vtisi iz Jugoslavije, ki se je spremenila v velkansko delovišče, kjer vsi državljani v miru delajo navzlic različnim težavam zaradi povečane ekonomske blokade ZSSR in njenih satelitov ter izgrajujejo socialistično družbo po natanko načrtani poti.

Docela smo prepričani, da nihče v Jugoslaviji ne želi vojne. V Jugoslaviji nismo opazili nikakršnih vojnih priprav. Pri vsakem koraku smo srečali ljudi polne vere v lastne sile, ki so trdno sklenili, da bodo branili tudi najmanjši del svoje domovine in svoje velike socialistične pridobitve proti slehernemu napadalcu ne glede na njegovo silo, ljudi, pripravljenе, da se upro sovražnim gonjam držav Vzhodne Evrope in da postavijo nasproti zapadnim špekulantom spoštovanje suverenosti Jugoslavije.

Našo delegacijo je sprejel maršal Tito, s katerim smo se razgovarjali

Konferenca zunanjih ministrov sovjetskega bloka

Praga, 21. okt. (Tanjug). Tass poroča, da se je včeraj začela v Pragi konferenca zunanjih ministrov osmih držav — ZSSR, Albanije, Bolgarije, Češkoslovaške, Poljske, Romunije, Madžarske in DR Nemčije. Sovjetsko zvezo zastopa na tej konferenci podpredsednik ministrskega sveta ZSSR Molotov, Albanijo pa njen izredni poslanik in pooblaščen minister v Moskvi.

Udeleženci konference bodo proučili sklope newyorskega zasedanja zunanjih ministrov treh velisil — ZDA, Vel. Britanije in Francije od 19. septembra t. l. o remilitarizaciji Zapadne Nemčije.

Adenauer o oborožitvi Zapadne Nemčije

Goslar, 21. okt. AFP poroča, da je imel kancler Adenauer na kongresu krščansko-demokratske unije govor, v katerem je poudaril stališče bonnske

več kot dve uri. Po tem važnem razgovoru kakor tudi po mnogih drugih, ki smo jih imeli z voditelji vseh drugih ljudskih republik Jugoslavije, smo prišli do prepričanja, da je Jugoslavija sedaj naimočnejša opora mednarodnega delavskega in demokratičnega gibanja in da imajo španski antifašisti v jugoslovanskih narodih in njihovih voditeljih svoje najzvestejše in najvdanejše prijatelje. Kominform si je zaman prizadeval, da bi jih ločil od stvari republikanske Španije. Tudi danes so naši bratje, kakor so bili med državljansko vojno, in z veliko pazljivostjo spremljajo našo borbo.

Na vprašanje novinarjev, kakšne so danes podobnosti in razlike med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, je Jose del Barrio, ki je bil že štrikrat v Sovjetski zvezi, odgovoril:

»Mnogo je razlik v vsakdanjem življenju teh dveh držav. V Jugoslaviji smo se lahko razgovarjali z najbolj preprostimi državljani o političnih vprašanjih, kar pa je nasprotno v Sovjetski zvezi nemogoče, kjer je sleherni tujec sumljiv in nikomur ne zapujajo. Razlika med spontanostjo in navdušenjem jugoslovanskih množic in pasivno disciplino, ki so ji podvrženi sovjetski državljani, bije povsod v očeh. In četudi nova Jugoslavija ni podobna sedanji Sovjetski zvezi, pa zelo spominja na Sovjetsko zvezo pred več leti, tedaj, ko je bilo sovjetsko življenje prežeto z idejami marksizmaleninizma.«

vlade do vprašanja ponovne oborožitve in udeležbe Nemčije v zapadnoevropskem obrambnem sistemu.

Adenauer je dejal, da bonnska vlada doslej še ni sprejela nikakršnih obveznosti glede na ponovno oborožitev Zapadne Nemčije in da lahko reši vprašanje udeležbe nemških oboroženih sil v zapadnoevropski armadi samo bonnski parlament. Pristavil je, da bo vlada, če bi se Nemčija ponovno oborožila, preganjala vse elemente, ki so spravili nacizem na oblast. Tudi je poudaril, da je Zapadna Nemčija pripravljena sodelovati v Schumanovem načrtu ter pozval francoske politike, naj pri vprašanju morebitne udeležbe nemških sil v zapadnoevropski vojski, »ne gledajo nazaj«, marveč naj se objektivno odločijo. Adenauer je obljubil, da bo federalna vlada ukrenila vse potrebno, da bo odpravljena sleherna napetost med Francijo in Zapadno Nemčijo.

Jugoslavija v izvršnem odboru Mednarodne zveze za turizem

Dublin, 21. okt. (Tanjug). Mednarodni kongres za turizem v Dublinu je določil Zenevo za stalni sedež generalnega tajništva Mednarodne zveze uradnih organizacij za turizem. AFP poroča, da je bil izvoljen tudi izvršni odbor Mednarodne zveze s predstavniki Francije, Belgije, Maroka, Jugoslavije in Indije. Prihodnja skupščina Zveze bo v Atenah.

Novo fašistično glasilo v Rimu

Rim, 21. okt. (Tanjug). V Rimu je začelo izhajati fašistično glasilo z naslovom »La Lotta d'Italia«. Glavni in odgovorni urednik je bivši fašistični novinar Leccisi. Po določbah italijanske ustave je prepovedan sleherni fašistični tisk. To glasilo poudarja v prvi številki, da bo storilo vse za uresničenje smotrov fašistične demokratske stranke in nadaljevalo začetno pot prepovedanega glasila »La Lotta Fascista«.

Ker je že izšla četrta številka tega »demokratičnega fašističnega glasila«, je večina rimskih večernikov zahtevala posredovanje sodnih oblasti in prepoved odkritega povečevanja fašizma.

Občni zbor pedagoškega društva Slovenije

Bled, 21. oktobra. Danes, v soboto je imelo Pedagoško društvo Slovenije na Bledu ponovni občni zbor. Od 89 članov društva jih je dobra polovica kritično pregledala uspehe in neuspehe svojega dela v prvem letu društvenega obstoja. Izvolili so nov plenum in star odbor. Predsednik društva ostane kakor prej dr. Vlado Schmidt, podpredsednik je pomočnik ministra za prosveto Miloš Ledinek, tajnik pa Marjan Pavčič.

Občni zbor je ugotovil, da je delo, ki se je razvijalo v osmih sekcijah, opravila le ena tretjina članov pedagoškega društva in sicer po večini iz Ljubljane. Najaktivnejša je sekcija za didaktiko in metodiko, ki je obenem tudi številčno naimočnejša. Podobne odlike ima sekcija za izvenšolsko vzgojo.

V diskusiji, ki se je razvila po čitanku poročila, so sodelovali Miloš Jankovič, predsednik pedagoškega društva Jugoslavije, tov. Gorjala, France Kimovec, Mencej Martin, Miloš Ledinek in drugi.

OPOZORILO

V današnji številki »Vprašanj naših dni« objavljamo zelo važen članek tovarišice Vide Tomšičeve »Skrbimo bolj za zdravje našega ljudstva«. Nanj opozarjamo še posebej partijske, frontne, sindikalne in ostale množične organizacije. Ljudske odbore ter vse, ki delajo na zdravstvenem in socialno-skrbstenem področju.

Konvencije Rdečega križa začele veljati

Zeneva, 21. oktobra (Tanjug). Danes so začele veljati štiri mednarodne konvencije Rdečega križa, ki imajo za smoter, da bi zmanjšale na čim manjšo mero vojne strahote. Prve tri konvencije določajo zaščito bolnih in ranjenih vojakov na bojiščih, vojnih ujetnikov in brodolomcev. Posebna klavzula prepoveduje uporabljanje ujetnikov pri odstranjevanju kopenskih min in neeksplozivnih bomb.

Četrta konvencija določa ukrepe za zaščito prebivalstva v vojni. Ta konvencija prepoveduje jemanje talcev, umore, iznakaženja, medicinske »eksperimente« in telesne kazni. Posebna klavzula določa ustanovitve »varnostnih con« v sleherni bodoči vojni. V teh conah bodo mlade matere, otroci pod 15. leti, ranjeni, bolniki in starejše osebe zaščitene pred napadi.

Novo štiri konvencije, ki so zamenjale štiri stare iz zadnje vojne, je podpisalo 61 držav.

V tekmovanju na čast desetletnici OF utrdimo osnovne frontne organizacije

Iz dneva v dan raste število frontnih organizacij, podjetij, tovarn, ustanov in posameznikov, ki sprejemajo tekmovalne obveznosti v počastitev desetletnice ustanovitve Osvobodilne fronte. V teh obveznostih, ki zajemajo najrazličnejša področja udejstvovanja, je izražena velika delovna vnanja naših ljudi. Vendar, da bo tekmovanje uspelo, ni dovolj samo dobra volja, ampak je potrebna tudi dobra organizacija in primeren načrt.

Frontne organizacije naj tekmujejo predvsem v utrjevanju svojih organizacij. Marsikje so že sklicali množične sestanke in se pogovorili, kako bi kar največ članstva vzpodbudili k delu na različnih področjih. Na teh sestankih so sprejeli tudi tekmovalne načrte. Toda ti so ponekod slabo pripravljene. Nekateri vsebujejo preveč točk, zaradi česar vseh ne bo mogoče izpolniti. Vsekakor bi bilo primerneje, da bi se zavezali izpolniti najvažnejše, oziroma da tekmujejo na tistih področjih, kjer najbolj šepajo. Šablonske so tudi nekatere medsebojne tekmovalne napovedi. Razen tega je treba paziti, da bodo frontni odbori sproti nadzirali, kako izpolnjujejo obveznosti.

Osvobodilno fronto moramo do obletnice v celoti dvigniti in utrditi, zato naj bo naša pomoč usmerjena predvsem tistim organizacijam, ki so doslej zaostajale.

Dolenjska se pripravlja na 27. april 1951

Frontne organizacije, delavci v tovarnah in podjetjih, mladina, člani Zveze borcev in železničarji Dolenjske so razumeli poziv izvršnega odbora Osvobodilne fronte na šestmesečno tekmovanje v počastitev 10. obletnice ustanovitve OF. Vedno več je poročil, ki govorijo o napovedanih tekmovanjih, o že izpolnjenih prostovoljnih delovnih urah in načrtih, kaj vse bodo posamezniki in organizacije še naredili v prihodnjih tednih in mesecih.

Tekstilna tovarna v Novem mestu že od 1. oktobra dalje tekmuje na čast pomena obletnice. 26 brigad v tovarni se bo, za nastov najboljših tkalske in predilne brigade, ki bo v aprilu prejela posebno priznanje delavskega sveta. Zavednost dolenjskih tekstilcev, ki so si letos s prostovoljnimi delom dogradili tovarnansko hišo, fizikurno igrišče in obdelali ekonomijo, se kaže v njihovih novih sklepkih, da bodo še pred zimo zgradili temelje druge stanovanjske zgradbe, zabetonirali 780 m² dvorišča, postavili kolezarsko garažo in izdelali čoln za prevoz delavcev z desnega brega Krke. Denar za nabavo gradiva bodo dobili s celodnevni delom kolektiva v tovarni; tako so delali že v nedeljo 15. oktobra, drugič pa bodo delali v nedeljo 29. oktobra. Pri tem bodo opravili 6.000 prostovoljnih ur. Posamezni člani Partije pa so se poleg tega še zavezali, da bodo z individualnim delom dovrstili drošinski stroj, izdelali brusilni aparat ter postavili nov mikalni stroj.

Mestni odbor OF v Novem mestu, ki je napovedal tekmovanje frontam Črnomlja, Krškega in Trebnjega, že vodi tekmovanje frontovcev pri izkopavanju čevi za razširitev vodovodnega omrežja.

v mestu pa nastoje kupi granitnih kock za tlakovanje glavne ceste. Od rezervarja na Grmu do mostu v Kandiji bodo položili nove široke cevi, obnovili Križaljško, ki je namenjena Studijski knjižnici, zgrajeno bo letno gledališče in kino, kjer je predviden tudi bodoči prostor za javna zborovanja z manjšim parkom. V mestu bo obnovljena Kobetova hiša, kjer je bil prvi sestanek OF v letu 1941, uredili bodo park pred pošto in novo perišče za I. teren. Širok je tudi načrt kulturno-prosvetnega dela. Ljudska univerza bo priredila do 27. 4. 1951 28 predavanj. Na otvoritvenem predavanju, ki je bilo v sredo zvečer, je bilo navzočih 355 frontovcev ter dijakov učiteljska in višje gimnazije.

Tekmovanja napovedujejo tudi krajevni odbori OF. Tako tekmujejo frontovci Šmarjeških toplic s Šmarjevo v obnovljaju vaških poti, utrjuje organizacije s predvolilnim delom, s predavanji in delavnostjo na kulturno-prosvetnem področju. Tekmovanje je razglašalo tudi frontovci St. Jerneja, Zameškega, St. Petra in drugih krajev. Frontovci Dobruše vasi, Poljan, Podgrada, Potoka, Zafare, Gorenje vasi, Dolža in Podhoste bodo med tekmovanjem uredili studence in napajališča, vaška perišča pa bodo zgradili v Selih pri Straži, Rumanji vasi, v Poljanah in Vavti vasi. Po dosedanjih podatkih bodo vsake frontne organizacije obnovile nad 30 km krajevnih poti.

V šestmesečnem tekmovanju se bodo utrdile tudi organizacije Zveze borcev. Člani ZB Novega mesta so že 3. oktobra napovedali tekmovanje krajevnim organizacijam ZB v Dol. Toplicah, St. Jerneju in Žužemberku ter jim poslali delovni

načrt tekmovanja. Okrajni odbor Zveze borcev tekmuje z okrajem Radovljico.

Nad 8350 prostovoljnih delovnih ur delavcev mnogih podjetij, med katerimi so bili v zadnjem času najboljše delovni kolektivi tovarne Igrač, mestne kovinarske delavnice, živilarskega podjetja, vodovodnega podjetja, kakor tudi novomeških železničarjev, ki razkladajo vagonne kocke in robnikov, in žena, ki pomagajo pri prebriranju krompirja ter na številnih ekonomijah, govori o razmahu tekmovanja, v katerem bo Dolenjska z novimi delovnimi uspehi počastila pomemben praznik. -lg-

»PLAMEN« V KROPI IZDELUJE PRAKTIČNA DARILA ZA ZMAGOVALCE TEKMOVANJA

Delovni kolektiv tovarne vijakov in žebeljev je napovedal tekmovanje vsem kolektivom v okraju. Tekmovali bodo predvsem v dvigu proizvodnje in zboljšanju kakovosti proizvodov. Delavec podjetja so pripravili 100 kg žebeljev, 2 para »Lato« smuških okovov, umetno kovano lestenec, pepelnik in namizno svetilko, katere izdelke bodo podarili v tekmovanju najboljšim kolektivom. Poleg »Krope« bodo poklonili fond enodnevnega zasluka za nakup praktičnih nagrad tudi delavci LIP in GAP iz Bleda.

FRONTOVCI ZALOGA SO AKTIVNI PREDVSEM PRI KULTURNO- PROSVETNEM DELU

Od časa, ko je terenski frontni odbor razpravljal o velikem tekmovanju, je kulturno-prosvetno življenje v Zalogu že dokaj napredovalo. Ustanovili so KUD »Zaloga«, v novo zgrajeni dvorani zadrževalna doma pa so že imeli kulturno prireditelje, k sodelovanju so pritegnili tudi številne pionirje in mladince, pa tudi drugi vaščani se pridno udeležujejo predavanj v združnem domu.

V SPODNJIH GORJAH HOČEJO IMETI TRDNO ORGANIZACIJO

Tekmovanje v počastitev desetletnice OF je zajelo domala sleherni vas radovljškega okraja. Osnovne frontne organizacije sprejemajo na množičnih sestankih delovne načrte, v katerih je predvsem zajeto politično in kulturno delo na vasi.

Frontovci v Spodnjih Gorjah so sklenili, da se bodo v tekmovanju borili za prvo mesto. Poleg gospodarskih nalog bodo vložili vse sile za dvig kulturne dejavnosti. Tudi za volitve v odbore OF se bodo dobro pripravili in so že sprejeli kandidatno listo najboljših frontovcev.

V dosedanjem tekmovanju so frontovci Spodnjih Gorj ustanovili kulturno umetniško društvo, uredili vaško ambulanto, pričeli pa so tudi z izobraževalni tečaji. V kratkem bodo dogradili požarno varnostni bazen, pri popravilih cest pa bodo opravili 400 prostovoljnih ur.

Ker hočejo imeti trdno organizacijo OF, bodo izključili nekatere člane, ki so bili kaznovani zaradi špekulacije in tiste, ki namerno ne izpolnjujejo obveznih oddaj. V članstvo OF pa bodo sprejeli vse volivne upravičence, ki še niso člani Fronte.

Slabo spričevalo si je napisal poverjenik za državne nabave v Novem mestu

Velika suša, ki je letos prizadela našo državo, narekuje na eni strani dosledno varčevanje z blagovnimi fondy, na drugi strani pa nalaga odkupnim organom dosledno in o pravem času odkupiti kmetijske pridelke. To se pravi: odkupiti ne samo tiste količine, ki so predvidene po planu obvezne oddaje, ampak tudi vse tržne viške, saj je znano, da je bila Slovenija po suši še najmanj prizadeta; zato je naša dolžnost pomagati tudi drugim republikam. Zaradi te situacije je naše državno vodstvo izdalo vrsto potrebnih ukrepov, zato da bo naše delovno ljudstvo lahko premagalo težave, ki nam jih prerokujejo in želijo naši vzhodni in zapadni »prijeteljci«.

In vendar se še najdajo ljudje, ki jim današnje osrednje naloge niso dosti mar in njihovo delo spričevalo današnje situacije meji na sabotažo ter kaže popolnoma neodgovoren in nedopustljiv odnos do potrebnosti, posebej pa še, v konkretnem primeru, do prehrane delovnega ljudstva.

Posamezna poverjeništa za državne nabave in osebno tovariši poverjeniki so dobili na konferencah točne in konkretne naloge v zvezi z izvrševanjem operativnih planov odkupa, kakor tudi o potrebnih ukrepih za razpolaganje z blagovnimi fondy. Izkazalo pa se je, da se poverjeništa za državne nabave v Novem mestu izvrševanja nalog ni lotilo dovolj resno. Podatki, ki nam jih je dalo ministertvo za državne nabave, dokazujejo, da je za napake in neizvrševanje nalog v glavnem odgovoren poverjenik za državne nabave tov. Jože Cvetkovič.

Ogledno si nekaj najbolj grobih kršitev in napak. Čeprav je poverjeništa imelo strog nalog izdajati meso in mesne izdelke ter maščobe izključno le na dispozicije MDN, je bilo v dneh od 6. do 14. oktobra t. l. neupravičeno izdanih za razne nabave 709 kg govejega in 472 kg svinjskega mesa. Prav tako je brez odobrenja MDN ali MTP bilo izdanih v teku tekočega meseca 833 kg masti.

Čeprav je za prioriteto dobavo mesa industrijskim centrom in mestom okraj polno odzovoren, so v mesecu septembru dobavili Ljubljani le 41,7% predvidenih količin, lastne potrebe pa so krtili približno 50-odstotno. Po posameznih tednih so odpremlili Ljubljani n. pr. v doli od 9. do 15. 9. je 33%, od 8. do 14. 10. je 39%, od 14. do 20. 10. pa komaj 27%. V ostalih tednih je situacija enaka ali

Delo kočevskih državnih posestev je pomanjkljivo

V razvoju socialističnega sektorja kmetijstva imajo kočevska državna posestva velike naloge zlasti pri dvigu živinorejske proizvodnje. Posvetva so se v tej smeri tudi razvijala in v ta namen so bila vložena velika investicijska sredstva. Zaradi opustošenja med vojno je bilo vse delo težavno. Vse težave še niso premagane, zato je tudi graditev počasnejša in proizvodnja ne narašča tako hitro kakor na drugih državnih posestvih. Objektivnim težavam pa se pridružujejo tudi razne napake in slab odnos vodilnega kadra do izpolnjevanja nalog. Graditev in proizvodne naloge so bile prepuščene le tamkajšnjemu kadru, ki jih sam ni zmogel. Za kapitalno graditev ni bil že splošno izdelan perspektivni plan, ki bi določilje odredil graditev proizvodnih sredstev glede na razvoj proizvodnje. Zato posameznih objektov niso gradili tam, kjer bi jih morali, da bi bili organsko povezani s proizvodnjo (Mlaka, Črmošnjice, Koprivnik). Vzporedno z graditvijo osnovnih objektov niso gradili pritliklin, kar ovira normalno obratovanje.

Delali so tudi napake pri planiranju proizvodnje; zato je bila proizvodnja pogosto v ostrem nasprotju s pogoji na posameznih posestvih. Preveč in enostransko so forsirali povečanje števila živine, ne da bi hkrati zagotovili preskrbo z vodo in ustrežajoče staje. Na posestvih v Mozlju in Cvišerjih so zgradili silose z veliko zmogljivostjo, v planih za rastlinsko pridelko pa niso zagotovili zadostnega pridelka krme za silažo. Zato morajo krmo za siliranje prevažati sosednih posestev 15 km daleč.

Nadalje je bila pomanjkljiva notranja organizacija dela, kar se kaže v nesmotrni razdelitvi delovnih moči. Te pomanjkljivosti izvirajo tudi iz tega, da delo ni normirano.

Da se razmere na posestvih niso primerno izboljšale, je treba pripisovati oportunističnemu odnosu vodstva bivše direkcije kočevskih državnih posestev do ugotovljenih napak. Direktor je pokazal omalovažujoč odnos do kontrolnih organov; ugotovljene napake je pripisoval samo objektivnim težavam. Tudi bilanca gospodarjenja na Kočevskem kaže zelo nerazveseljeno sliko. Jasno se je pokazalo, da se je treba odločno boriti proti miselnosti, da so vzrok vseh težav posebne razmere.

V raznih časopisnih člankih je bilo gospodarjenje na Kočevskem prikazano predvsem s pozitivne strani, ne da bi v njih opozarjali na napake. Lani so poročali o novatorstvu direktorja Kralja, ko so gradili provizorne svinjake, ki pa so že tedaj pokazali slabe strani. Zato morajo te svinjake zdaj preurejati.

Na kočevskih posestvih ni ustrežala tudi kadrovska politika. Namesto da bi na Kočevsko pošiljali najboljše kadre, je veljala služba tam kot kazen. Zato pa si niso tudi dovolj odločno prizadevali, da bi izboljšali življenjske pogoje ljudi na posestvih.

Pomanjkljivosti so se jasno pokazale v manjših proizvodnih uspehih. Ker je poglavitna proizvodna panoga živinoreja, bi morali že v začetku gospodarskega leta skrbeti, da bi pridelali dovolj krme. Skrb za zagotovitev krme je bila še tem nujnejša, ko se je pokazalo, da bo suša povzročila veliko škodo. Ko pa so kosili seno in otavo, so izkoriščali samo boljše

senožeti, slabše pa so kvečjemu popasali ali oddali privatnikom. Za krmo so se zanimali predvsem toliko, kolikor se jim je zdelo potrebno, da se založijo z njo na svojih posestvih, ne pa da bi jih skrbelo, ali bodo izkoriščene tudi slabše senožeti. Državna posestva imajo zdaj manj živine kakor je bilo pred vojno na tem področju, zato bi morali imeti presežke krme za druga državna posestva. Državno posestvo v Knežji lipi pa ni pospravilo sena niti s polovice svojih senožeti; kosili so le tam, kjer je bila najlepša trava, otave pa sploh niso pokosili. Izmed 9 posestev na Kočevskem so otavo pokosili samo na štirih, in še tam le na manjših senožetih. Pomanjkljivosti pri pospravljanju otave niso odpravili in košnje pospešili niti po obhodu posebne komisije generalne direkcije posestev, ki bi morala ugotoviti napake. Skupina, ki je imela kontrolo na državnem posestvu v Starem logu, je »prezrla« 30 ha nepokošene otave. Komisija je ugotovila pomanjkljivosti samo pri košnji in pri pripravah za silažo. Še po desetih dneh, ko je komisija napravila obhod, ni siliranje prav nič napredovalo, tako da sta bila silosa v Mozlju še prazna. Na vseh posestvih niso še napolnili tretjine prostornine silosov (15. oktobra). Komisija ni nič ukrenila, da bi presežek krme za siliranje s posestev v Mlaki in Stari Cerkvi prepeljali v Mozelj in Cvišerje. Na Kočevskem so se omejili na siliranje samo na posestvih, kjer imajo betonske silose, čeprav imajo številne kapnice in druge primerne priprave za siliranje. To pa so upoštevali le na posestvih v Oneku in Moravi. Podatki komisije so bili uporabljeni tudi za časopisno poročilo, ki zato ni moglo prikazati pravilne slike.

Obojanja je vreden tudi slab odnos do varčevanja z zalogami krme na kočevskih državnih posestvih. Tu in tam s enim se vedno dobesedno — nastiljajo. V Starem logu so ovčarniki nastlani s senom, ki je sicer slabše, vendar bi bilo uporabljivo za krmo. Slabo so zavarovali tudi senike, tako se seno utegne pokvariti, pa tudi tatvine bi bile mogoče. Na državnem posestvu v Starem brezju se je nekaj sena že pokvarilo. Premalo so zavarovana tudi skladišča krepkih krmil v Mozlju in Cvišerjih. — Marsikje tudi malomarno varujejo orodje in stroje (v Starem trgu in Črmošnjicah).

Vloga delavskih svetov tudi še ni prišla do primerne izraza na državnih posestvih na Kočevskem, bodisi da so slabo sestavljeni ali da člani ne poznajo svojih dolžnosti in pravic ter se ne borijo proti ovraltcem proizvodnje in samovolji posameznih vodilnih nameščencev.

Te pomanjkljivosti so posledica tega, ker eta se tamkajšnje vodstvo in resor premalo poglobljala v problematiko posestev, ki je zelo zapletena. Potrebni bi bili naslednji ukrepi: nekatere spremembe v vodstvenem kadru, poenostavitev in izboljšanje notranje organizacije in discipline ter povečanje osebne odgovornosti do zastavljenih nalog zagotovitev boljše koordinacije med državnimi posestvi na Kočevskem in izboljšanje političnega ter kulturnega dela med delavstvom. Razen tega mora postati borba za varčevanje stalna naloga vsega kolektiva. KK

OB VOLITVAH LJUDSKIH INŠPEKTORJEV

Dolžnost frontnih organizacij je, dobro pripraviti volilne sestanke

Od prvih volitev ljudske inšpekcije do danes je minilo dobro poludrugo leto. Mnogi ljudski inšpektorji so se resno trudili ter dosledno in vztrajno izpolnjevali svoje dolžnosti. Taki ljudski inšpektorji bodo lahko s ponosom poglagali obračun svojega dela pred svojimi volivci, ko bodo volili nove ljudske inšpektorje za leto 1950-51. Delo skupin pa bi bilo lahko še boljše če bi prejemale večjo pomoč od množičnih organizacij, zlasti od Osvobodilne fronte.

Da Osvobodilna fronta ni dovolj tolmачila pomena in vloge ljudske inšpekcije se vidi tudi sedaj pri drugih volitvah. Marsikje volijo skupine ljudskih inšpektorjev na sestankih, kjer ni navzočih niti polovica članov Fronte. Na terenu Bežigrad je bila na primer ob volitvah ljudskih inšpektorjev navzoča le en desetina članstva. Še slabše pa je, da se proti temu rajonski in mestni politični forumi v Ljubljani ne borijo in ne vidijo, da delo ljudske inšpekcije ne more biti uspešno, če ne sodeluje z njo vse članstvo Fronte. Izkušnje dela ljudskih inšpektorjev v preteklem letu kažejo, da za tako slavljenec ljudske inšpektorje ne vedo vsi člani Fronte, kaj šele vsi državljani enega terena.

Ako je politično delo Osvobodilne fronte na vasi, v mestu ali podjetju usmerjeno k tolmачenju naših zakonov, temeljnih gospodarskih uredb in predpisov, ki jih je vsak dolžan izpolnjevati, je to hkrati tudi pomoč in precejšen korak v razvoju in delu ljudske inšpekcije. Prav politična aktivizacija daje našim delovnim ljudem samozavest, da si upajo kritično nastopati do svoje okolice. Ljudje, ki poznajo osnovne zakone, bodo gotovo tudi nastopali proti raznim nepravilnostim in jih pomagali odpravljati.

Ponekod se ljudski inšpektorji še niso zvlčili v to, da so po svoji inšpekcijski funkciji predstavniki delovnih ljudi in da je v interesu teh delovnih ljudi odkrivati in odstranjevati namerne in nenamerne napake. Dosledna in brezkompromisna borba proti samopašništvu, razsipništvu in saboterjem je nujno potrebna kot eden pogojev za hitrejšo graditve socializma. Danes, ko so pred nami težave v zvezi s slabo letino, moramo še povečati svojo budnost do tistih, ki se hočejo okoriščati na račun skupnosti, in gledati, da bo množična kontrola čimbolj vsestranska in revolucionarna.

Prav s pomočjo Osvobodilne fronte, z aktivizacijo krajevnih funkcionarjev in njenih članov za vsa vprašanja dela ljudske inšpekcije se bo mogoče boriti proti vsem našim razrednim sovražnikom, ki so ponekod zagnali krik in vik, češ, da je ljudska inšpekcija volunje in ovađstvo. Ni jim po godu in nočejo razumeti kontrole množic, ker

vedo, da je delo ljudske inšpekcije njim v škodo. Značilen primer posledice nedelavnosti ljudske inšpekcije in nesodelovanja volivcev pri delu oblasti je v KLO Dramlje. V tem odboru je vse delo vodila skupina treh, štirih odbornikov, ljudje se zborov volivcev niso udeleževali, v preteklem letu izvoljeni ljudski inšpektorji pa niso opravili nobenega pregleda, ker niso imeli potrebnih legitimacij. S tem so bili seveda dani vsi pogoji za samopašnost, protekcionizmo, nezakonnost in tudi za teror, ki so ga posamezniki izvajali nad volivci, če so hoteli priti do svojih pravic. Za tiste, ki so se spretno izogibali obveznim odkupom ali pa jih niso v celoti izpolnili, pa niso našli načina in sredstva, da bi jih za to poklicali na odgovornost.

V zvezi z zadnjimi odredbami zveze vlade je treba še bolj poostriiti borbo proti tatvinam zadržane ali državne imovine, brezvestnemu ravnanju s prehrabeniimi fondy, razsipništvu itd. — Ljudske inšpekcije bodo morale prav na ta področja usmerjati svoje delo. Osvobodilna fronta in druge množične organizacije pa so poklicane, da s politično aktivizacijo vseh delovnih ljudi in s tolmачenjem vloge ljudske inšpekcije pomagajo našim delovnim množicam v čim večjem številu sodelovati pri vseljidski kontroli.

Ustanovitev zveznega instituta za gradbeništvo

Zvezna vlada je izdala uredbu o ustanovitvi zveznega instituta za gradbeništvo. Institut bo deloval pri zvezni planski komisiji. Imel bo laboratorije, delavnice in poskusna gradbišča.

Naloga instituta je, da po znanstvenih raziskovalnih metodah deluje za napredek gradbeništva. V ta namen bo izpolnjeval in preiskoval sedanje in nove konstruktivske metode ter vrste gradiva; proučeval bo vprašanja graditve in vzdrževanja cest, preiskoval zemljo kot nosilni in gradbeni material, dajal podatke in predloge za napredek gradbeništva, sodeloval bo z znanstvenimi in gospodarskimi ustanovami itd. Institut bo imel tudi strokovni svet.

Uprava instituta prevzame proračunska sredstva, nepremičnine in premičnine dosedanjega gradbenega instituta.

Daljnovid Tribalj—Zagreb bode zgradili do maja

Od velike hidrocentrale v Vinodolu, ki bo prihodnje leto začela delno obratovati, gradijo do Zagreba enega največjih daljnovidov v državi. Po njem bodo prenašali električno energijo za prostrano področje severne Hrvatske.

Doslej so že postavili dve od Zagreba do Delnice. Delo bodo nadaljevali tudi pozimi, tako da bodo daljnovid zgradili že do maja.

O pravilnem in o nesmotrnem uporabljanju marksističnih izrekov

V »Ljudski pravici« z dne 15. X. je Lev Modic hudo raztrgal moje poročilo o knjigi »Karl Marx—Friedrich Engels: O umetnosti in književnosti«, objavljeno v istem listu dne 28. IX. 1950. Navidezno opt na črko mi je očital vrsto pregreh proti pravilnemu tolmačenju marksizma, »podcenjevanje«, celo namerno ponarejanje itd. Trdim pa, da osnovnega problema, ki sem ga načel, sploh ni videl in torej vsega poročila brez moje krivde ni dobro razumel, da se v problem ni poglobil in da zato tudi njegovo obravnavanje umetnostnih problemov nikakor ni koristno. Opažam tudi, da je v mojem članku s silo iskral krivih naukov in da se nikakor ni potrudil, da bi mi bil pravičen.

Dokaz. Napisal sem, da je v tej knjigi upoštevana predvsem literatura in je videti, da sta Marx in Engels tudi literaturo pogostokrat gledala pretežno s sociološkega ali pa tudi filozofskega stališča. Čeprav sem v naslednjem navedel, da bodo vsakomur, »ki se bavi z literaturo, dragoceni nek Marxovi članki in neke Engelseve analize, mi Modic očita pregreho »zavračanja utemeljenega historičnega materializma s področja umetnosti na področje politike, sociologije, pa tudi filozofije...« Najbrž misli tov. Modic, da literatura ni umetnost.

Ponavljam, da je v knjigi upoštevana predvsem literatura — torej bi lahko vsakdo razumel, da sta nam Marx in Engels zapustila še mnogo naračil za nadaljnje delo v smislu historičnega materializma. Modic o tem problemu očitno ni nikoli razmišljal. Ali pomeni »podcenjevanje« obeh klasikov, če bi rad njuna načela plodovito uporabljal tudi v obravnavanju likovnih umetnosti, glasbe in izraznega plesa? Kaj je napolnilo Modica, da me je tako gorostasno napak razumel?

Prav nič ne zmanjšuje Marxa dejstvo, da sta mu bila n. pr. Shakespeare ali Goethe neprimerno bližja kakor n. pr. Beethoven ali Delacroix. Če bi na mi obstali samo pri tistih primerih, ki sta jih obravnavala oba klasika in bi eventualno to, kar sta promocivno izdelala za neke primere iz literature, mehanistično t. j. brez znanja in poglavljanja prenašali na ostale umetnosti ali če bi ne poskušali nauka obeh klasikov preizkušati na primerih, bi seveda ravnali slabo. Kaj bi si mogli misliti o biologih, ki bi neprestano samo citirali Darwinove izreke, pa bi se balli po njegovih načelih obravnavati probleme evolucije, popolnoma v njegovem smislu, pa z vsem, kar so doznali kasnejši učenjaki, z Dollojevimi pravili, s tem, kar je ostalo od tako zvanega biogenetskega temeljnega zakona, itd.?

Primer za nejasno črkarsko učenost Leva Modicia:

»Rudolf rabi izraz upoštevanje ter s tem otapi jasno marksistično misel, da ekonomija... določa način, po katerem se spreminja in nadalje oblikuje že obstoječe miselno gradivo« (Engels: Pismo Konradu Schmidtu, 27. okt. 1890).

Da, tov. Modic, Engels ima prav. Samo—Vi nimate pravi! Tudi Engesu ni bilo v konkretnih primerih dovolj, da je ugotavljal, da ekonomija »spreminja« in »učinjuje«, temveč je aktualno ugotavljal, kako učinkuje. Ekonomski faktor vsaj na umetnika ne učinkuje direktno, temveč indirektno, po posredovanju množine družbenih vplivov. Če konkretno raziskujemo kako umetniško delo, moramo najprej ugotoviti, kako so ekonomski vplivi učinkovali na družbo in — kaj ne? — potem upoštevatelci dane družbene sile. Boj proti izrazu »upoštevanje« je tu navadno pikolovstvo; če namreč upoštevamo kakšno količino v računu, bo to upoštevanje vplivalo na rezultat. V primerih umetnosti, pa moramo šele ugotoviti, kaj vse praznava odloča, namreč vsaj približno določiti vse komplicirano dogajanje, ki zraste na ekonomski podlagi. To pa Modicu, ki meni očita nejasnost, očitno ni jasno. Kako se sila ekonomije neopisno izpreminja v duševno aktivno vpliv? Če tega ne razlagamo ob konkretnem materialu (kakor sta to v literaturi na nekaj lepih primerih pokazala Marx in Engels), kaj lahko zaidemo na stranpoti, vulgarizacijo itd.

Primer. Danes precej govorimo o Rembrandtu. Ali bi mi Lev Modic lahko razložil, kateri del ekonomske strukture Holandske sedemnajstega stoletja se zrcali v delu Rembrandta in kateri v delu Fransa Halsa ali Vermeerja itd.? Takih vprašanj je nešteto. Rad bi vedel, kdo bi mogel v takih primerih hitro odločiti, kako ekonomija določa. Ali hočem marksistične misli »otopiti« če postavljam taka vprašanja? Nasprotno — domisljujem si, da pomeni tak in samo tak način izpolnjevanje Engelsevih besedi: »Trebja je znova začet s proučevanjem vse zgodovine. Trebja je do podrobnosti preiskati pogoje raznih družbenih formacij in šele nato poskušati izvesti iz njih politične, pravnoopravne, estetske, filozofske, religiozne in druge nazore«. Modic očitno ne vidi, da s svojo navidezno obrambo marksističnih načel brani stališče tistih, ki mislijo, da simajo novo teorijo že v mezinicu. (Engels: Pismo Josephu Blochu, London 1890, str. 18.)

Se več. Levu Modicu se je zaradi prevelike vneme pripetila resna nezgoda. Takole piše:

»Engels je v pismu Heinzu Starkenburgu... napisal: »Ekonomske položaj torej ni nikakor edini aktivni vzrok, vse ostalo pa samo pasivna posledica...« Branko Rudolf pa je popravil Engelsa takole: »...ni edini aktivni vzrok, pa tudi ni vedno pozitivni vzrok...« To pa je seveda Rudolfova in ne Engelseva misel. Engels ni mogel nikdar trditi, da ekonomski položaj ni vselej pozitivni vzrok za politični, pravni, filozofski, religiozni, književni, umetnostni itd. razvoj, ko večkrat izrecno poudarja, da sloni ta zgradba na ekonomskem razvoju.«

Tako Modic. Kaj pa pravi o tem Engels?

»Kar zadeva še više v zraku viseča ideološka področja, kakor sta religija, filozofija itd., pa imajo ta področja predzgodovinsko vsebino, ki jo je zgodovinska doba našla in prevzela, vsebino, ki bi jo danes imenovali — nesmisel. Tem raznovrstnim predstavam o naravi, o ustroju človeka samega, o duhovih, o čarovnih močeh in podobnem je ekonomija za osnovo večinoma samo v negativnem smislu; nizkemu ekonomskemu razvoju predzgodovinske dobe so dopolnilo, včasih pa tudi pojoi, da, celo vzrok — napadne predstave o naravi.« (F. Engels: Pismo Konradu Schmidtu, 1890, zb. str. 10.)

Mislím, da je ta Engelseva misel tako pomembna, da bi jo brez škode lahko preizkusili tudi ob zgodovinskem materialu. Ali ni — v bistvu napredni — družbeni razvoj ob koncu starega veka prinesel tudi mnogo očitno negativnega, uničevanje starih dragoceniš grških znanstvenih zakladov? Ali ni tudi Lenin svaril, češ, naj si ne domisljamo, da se bomo kmalu otresli »blata« starega sveta? Zabavno je, da je Modic plodno Engelsevo misel pripisal — meni! S tem mi je storil seveda veliko čast, videti pa je, kako Modic ne spoštuje nobenega mnenja, razen seveda svojega lastnega.

V čisto istem smislu mi Modic nadalje očita, da marksizma važnega in aktualnega, kar sta napisala Marks in Engels, nisem obravnaval — na treh straneh, ki so mi bile na razpolago. Meni se pač upira, da bi množico stavkov oz. misli iztrgal iz njihovega organskega konteksta, ker to — kakor smo videli — le prerado zavaja v zmotu. Zagotavljam pa, da bi v svojem poročilu obilo citiral in še več obravnaval, ko bi imel vsaj četrtino tega prostora na razpolago, ki ga je imel Belinski, ko je pisal o posameznih delih Puškina, Lermontova, Gogolja in Ostrovskega.

Čeprav sem v posebnem odstavku govoril o velikanskem pomenu, ki ga ima uporabljanje načela vplivanja ekonomske strukture družbe na duševne procese, in posebej govoril o Marxovih in Engelsevih literarnih analizah, trdi Modic trmasto, da nisem ocenil važnosti Marxove in Engelseve misli o tem, kako se tudi v umetnosti uveljavlja načelo, da družbena bit določa družbeno zavest. To je — oprostite — kolobojčlj! Prvič nisem bil naprošen, da bil ocenjeval, temveč da bi poročal (glej Belinskegal). Drugič — po vsem, kar sem napisal, Modic očitno misli, da za umetnost niso važni duševni procesi ali pa tudi da literatura ne spada k umetnosti. Tretjič — spet se mu je zgodila nezgoda, mnogo težja, kakor vse, kar poskušam očitati meni! Zapisal je namreč, da družbena bit določa »družbeno zavest, namesto kratkega Marxovega izraza »Bewusstsein« — kar pomeni zavest, pa nič več. »Es ist nicht das Bewusstsein der Menschen das ihr Sein, sondern umgekehrt ihr gesellschaftliches Sein, das ihr Bewusstsein bestimmt« (Slovenski prevod na str. 7.)

Jaz da bi hotel »razvođenit« historični materializem? Trmoglavu dejstvo je, da me že več kakor dvajset let nobeno znanstveno načelo ne zanima bolj, kakor načelo vplivanja družbene biti na individualno zavest — posebno še na zavest umetnika in znanstvenika. Že pred l. 1940 sem poskušal po teh načelih ugotovljati družbene vplive na zavest Bacha in Händla, Mozarta, Goye, različnih romantikov in še marsikoga drugega. Če bi se Modic vsaj malo zanimal za to, kaj sem (ne napisal temveč le) publiciral samo v l. 1950, bi menda celo on opazil, kako zelo mi dela krivico. Nisem nezmođljiv, debato ljubim, odklanjam pa neresno irganje, tem bolj, ker me sumiči, da zmanjšujem nekaj, o čemer sem dokazljivo tako globoko prepričan, kakor o razvoju v organski naravi.

Dalje. Nesmiselno je, ako mi zamermi, da sta mi Marx in Engels simpatična, češ kakor bi tu šlo »za kvaliteto človeka in ne za kvaliteto marksističnega pogleda na svet«. Za obje je gre, tov. Modic, za obje! Prav to sem hotel tudi povedati. Prvič ni odveč poudarjati človeško vsebino marksizma, drugič se človek brez zadostne širine in globine, brez zadostne metode in znanja, pa tudi brez zadostnega temperamenta nikdar ne bo dokopal do kvalitativnega marksističnega pogleda na svet. Vedno bo v nevarnosti, da mu bo beseda ljubša kakor misel, in misel ljubša kakor stvar — ostal bo suho apriorističen, brezčuten doktrinar. Prav to pa Marx in Engels nista bila. Svoje induktivno dobljene sklepe sta dejavno in močno vključevala v vedno novo verige indukcij — samo tako sta lahko prišla do svojih sklepov. Ne le znanost in znanje, tudi temperament je potreben v obravnavanju marksizma, prav tega pa prav posejčno pogrešam v vsem, kar je doslej napisal tov. Modic.

Pa še nekaj. V »Književnih novinah« z dne 10. X. 1950 je izšel na drugi strani članek »Društveni zadaci i sloboda umetničkog stvaranja«, podpisal Edit Toma (Edith Thomas). Ne morem se strinjati z vsemi trditvami tega članka, mislim pa, da so neke v njem izražene misli zelo plodne in zelo vredne upoštevanja. A nekaj drugega je značilno. V uvodu pravi avtorica, da je v francoski KP ponovno postavljala podobna vprašanja »a da nisam nikad postigla, da se o tome ozbiljno diskutuje«. Kako dobro to poznam! Tudi Modic očitno noče diskutirati o važnosti praktične uporabe načel historičnega materializma posebej je za likovne umetnosti in glasbo. Ždi se mu važnejše, da načela po črki hvališ, kakor pa, da jih uporablja. Modic dela tako, kakor da bi bilo s tem, da so načela postavljena, že vse gotovo in dognano, zato je po mojem v bistvu prav tak, kakor tisti člani francoske KP, ki niso hoteli diskutirati — torej ljudje, ki ne gledajo globoko in ki jih sam politično obdobja. Ali ni to samo neke vrste pragmatizem in globoko nesmotrno, nedialektično ravnanje z močnim duhovnim orožjem Marxa in Engelsa?

Branko Rudolf

Seveda, treba je misliti tudi na ljudi, ki se ne ogrevajo, ne prenesejo neke »idejnosti« — naj le pridejo n. pr. s »Katic« bogato na svoj račun.

Da se izvrstite pred blagajno so sicer potrebne določena žrtva, a plača se, kajti tako čudovito popolne zbirke starih vicev, bedastih in obrabljenih trikov, neslanosti vseh vrst — in vse na isti vršini — vendar nimate prilike videti vsak dan. Česa vse nisi privlekl za lase, da bi vas nasmellil! Poleg vedevalke, žandarjev, dojenčak, naj pomaga talentirani Katic! — preoblečeni v sluškinjo —

še množica podobno simpatičnih junakov, ki naj zdaj v nočnih srcah, zdaj v obrnjenih sukunjih, a poltikami za vrat, padci po stopnicah in podobnim prispevajo, da se ji odpro vrata v gledališče. Pa da ne pozabim katere od zanimivosti: stari ljubimec Willy Fritsch seveda tudi nastopa.

Ne, burk se pri nas ne bomo tako kmalu znebili. Starih, trpežnih ostankov po ljudskih odrih se sicer uspešno otepamo — zato pa zabavaje to iskano blago v tem večjem številu in na višjem nivoju — po naših kinodvoranah. M. V.

Krek, čigar Koncert za violino in orkester je bil izveden v pretekli koncertni sezoni, spada med skladatelje mlajše generacije. Sonata za violino in klavir je napisana v zmerno modernem slogu in obsega običajne tri stavke, od katerih je prvi umetniško najgloblji. Drugi stavek je duhoviti in razgiban scherzo, ki se odlikuje zlasti po jasni, skoraj prozorni strukturi in živem toku, ki ga ne zapusti prav do konca. Tretji stavek nekoliko zastaja v umetniški sili, vendar se proti koncu dvigne na raven prejšnjih dveh stavkov in delo uspešno zaključí. Povedati pa je treba, da skladbi manjka izrazite tematike.

Tretja Brahmsova sonata v D-molu, je skladateljevo najlepše delo za violino in klavir. Vsebinsko predstavlja življenjsko zrelost velikega tvorca, mestoma morda malo trpko, pa vendar tako toplo, da povsem zajame poslušalca.

Pri tem delu sporeda je nemogoče govoriti samo o solisti, saj je ustvarila reproduktivno umetno in se igra obeh sodelujočih, violinistke in pianista. Samo komorno muziciranje obeh umetnikov lahko predstavi skladateljevo delo v taki luči, kot si ga je zamislil avtor sam. To solgro sta koncertanta tudi dosegla in s tem ustvarila dostojen umetniški večer. Odveč je na tem mestu podčrtavati zrelost in muzikalnost obeh nastopajočih, saj sta dokazala vse to in še več že nekajkrat.

V. L.

Adolf Gröbming: ZBOROVODJA

Pred nami je knjiga, ki zaradi svoje specifične vsebine ne more zajeti širokega kroga bralcev, a je posredno zelo važna za vse plasti našega ljudstva. V uvodu k tretji, zadnji knjigi svojega dela, pravi avtor, da bi to delo pred vojno ne moglo iziti, da bi bila raven zborovskega petja takrat prav visoka; zaključiti moramo torej, da je bila potreba po takem priročniku tedaj prav taka, kakršna je danes. In ker smo prav Slovenci, že tolikokrat povedano, narod pevcev, in ker je bilo tudi v naši novi dobi veliko storjenega za pevke zbere kot zelo važno ljudskoprosvedno udejstvovanje, moramo reči, da je izdaja tega dela važna tudi za splošnost.

»Zborovodja« obsega tri knjige, ki so izšle v dokaž velikih časovnih razmikih: prvi del konec leta 1946, drugi del leto in pol kasneje in sedaj še tretji del. Vsak del zase je celota, a vsi trije deli skupaj obsegajo tvarino, ki naj bi jo obvladal vsak zborovodja, čeprav pouk glasbe ni njegovo poklicno delo. Ob izidu tretjega dela je bil ponatnjen prvi del in s tem je moglo iziti okoli 800 izvodov celotnega dela v eni knjigi, ki ima vezana v platno skoro 500 strani zbitnega tiska (morda je tisk celo preveč stisnjen), od tega precejšen del v drobnem tisku. Torej vsekakor obsežno, za našo glasbeno literaturo celo zelo obsežno delo.

Kakor drugod, je temelj uspeha tudi pri delu s pevskimi zborom obvladanje osnovnih naukov in potrebne snovi, čemur moramo dodati še moč podoživljanja, ki ga prenese zborovodja na svoje pevce in preko njih na poslušalce. Prvega se more naučiti, drugo pa je »dar bogov«. Prva knjiga uvaja zborovodje v vse stopnje dela z zborom (preizkušanja pevcev, učenje nove pesmi, interpretacija in dirigiranje, ki obsega skoro polovico te knjige) in mu tako daje praktične napotke, kako naj zbor uredi in kako naj ga vodi.

Druga knjiga je posvečena vzgoji pevčevega glasu. Ker doslej nismo imeli o tem nobene knjige, je tu snov obdelana

obsežneje, kakor bi bilo potrebno le za člane pevskih zborov. To pa delu nikakor ni v škodo, saj dvig našega pevstva, ki si ga želimo, terja od zborovodje in pevcev obvladanje pevškega organa, za kar je potrebno poznanje teoretičnih osnov. Te osnove so obdelane v knjigi v treh poglavjih. Prvo poglavje obravnava ustroj in delovanje pevškega organa, t. j. njegovo fiziologijo (dihalo, dihanje, zvociila, registri, nastavek). V drugem poglavju je obdelana fonetika, važen del lepega petja. Tretje, zelo obsežno poglavje obsega pravorečje, oni del pevškega pouka in naloge lepega petja, ki zahteva dognano izreko (te posveča A. Gröbming tudi kot urednik »Naših zborov« zelo veliko pozornost).

Tretja knjiga obravnava nauk o glasbi. Pisatelj je obdelal to snov z vidika pevca v zboru in jo razdelil na poglavja: trajanje tonov, višina tonov (tonovske lestvice, intervali), naker sledijo poglavja iz harmonije in iz kontrapunkta, z vidika zborovskega udejstvovanja. V zadnjem delu so obdelane oblike zborovskih skladb. Tako ta kakor tudi vsa ostala poglavja opira avtor na številne primere iz naše zborovske literature, ki jih podaja med tekstem v notnih primerih s potrebnimi označbami in tudi analizami (n. pr. V Vodopivčeva »Zabljarska« za moški zbor kot primer podajanja in način taktiranja in analiza St. Premrove fuge »Polček« za mešani zbor). Pri notnih primerih je tudi navedena zadnja in dosegljiva objava, po večini »Naši zbori« (1946—1950).

V drobnem tisku je na koncu tretjega dela prav umesten dodatek »Oris glasbene zgodovine« s posebnim pogledom na vokalno glasbo, ki ga je prispeval Vilko Ukmar. Avtor je dodal na koncu še seznam glasbenih izrazov, t. j. stvarno kazalo za celotno delo.

Tako smo dobili z Gröbmingovo knjigo delo, ki bo pomagalo dvigniti raven našega pevstva, kar bo koristilo ne le zborovodjem in pevcem temveč tudi vsem, ki ljubijo lepo pesem. In teh je med nami nedvomno zelo, zelo veliko.

B. G.

Mestno gledališče na Jesenicah pred novo sezono

Bivše sindikalno gledališče na Jesenicah je zdaj v težjih, zdaj v lažjih okoliščinah delalo pet let. Marsikava burja je šla čez to ustanovo, ustanova pa je ostala čvrsta. Ostala je čvrsta predvsem zato, ker je igralski kolektiv bil zaveden in požrtvovalen in se s tem večje ljubozno oklepal gledališča, čim težji časi so bili. Uspeh takega dela se je pokazal pri predstavah, pokazal pa se je tudi pri ocenjevanju inventarja, ko je MLO prezevel gledališče v svojo upravo.

Vzlic temu pa jeseniško gledališče stopa v novo sezono s precejšnjimi težavami in še z večjimi nalagami. Logično bi bilo, da bi smeli od Mestnega gledališča zahtevati višjo umetniško raven. Sezona bo pokazala, ali so take nade upravičene ali ne. Repertoar za sezono 1950/51 bo slehernemu članu gledališča nudil dovolj prilike, da pokaže svoje znanje. Saj je okvirni repertoar dovolj širok. Na repertoarju so: Govekari: Rokovnjači, Roš: Mokrodolci, Pucova: Operacija, Milčinski: Mogočni prstan, Ogrizović: Hasanaginica, Nazor: Rdeča kapica, Gogolj: Revizor, Molière: Skopuh, Shakespeare: Beneški trgovec, Calderoni:

Sodnik Zalamejski in Tjardovičeva opera, Mala Floramy. Gledališče računa, da bo nastudiralo najmanj osem novih del.

Ker so vsi člani gledališča redno zaposleni v železarni in drugod, bo repertoar zahteval mnogo truda in dobre volje od vsega kolektiva. Saj se bo gledališče trudilo, da zajamči redne predstave ob sobotah in nedeljah, a na letnem gledališču tudi med tednom.

Še več naporov pa bo od vsega kolektiva zahtevala dramska šola, ki se začne v novembru. Saj je obisk za člane obvezen. A to pomeni, da bodo člani poleg redne zaposlitve, poleg predstavnih vaj morali delati še v šoli. Nihče si ne obeta, da bo dramska šola ustvarila umetnike, vsi pa vedo, da je zelo, zelo potrebna. Saj se bo ponekod (šminkanje itd.) marsikateri član učil še gledališke abecede. Tudi bo šola pravej zavirala delo na repertoarju v letošnji sezoni. Toda gledališko delo se pač ne začneja z obiranjem hrusk.

Zal se Mestno gledališče na Jesenicah bori tudi s precejšnjimi tehničnimi težavami. Že sam oder je za jeseniške razmere in zahteve pomanjkljiv. Za sleherni latice mora gledališče trkati na dobra sreca. Vsa hvala železarni, ki je doslej zares po svojih močeh pomagala pri gradnji kulis in tudi drugje. Hkrati pa je treba ugotoviti, da se tudi Okrajni komite in MLO resno zanimata za delo v gledališču in obetata vsestransko podporo. Upravičeno torej upamo, da bo gledališče v prihodnjem letu tudi tehnično napredovalo, da bo dvignjena streha nad odrom in da bo dobilo gledališče svojo kulisearno ali vsaj skladnišče za kulise.

Posebno pa bo treba v novi sezoni misliti na letno gledališče. Saj so naravnih pogojev takšni, da bi bilo naravnost neopravičljivo, če bi ne delali vsako leto pri graditvi letnega gledališča, da šez nekaj let Jesenice zares dobe reprezentativno letno gledališče. Če bo to vprašanje nalezelo na dovoljno razumevanje in podporo pri odgovornih forumih, smemo uravničeno upati, da bo prihodnje leto dograjena petina predvidenih del na letnem gledališču.

I. D.

Nemški film „KATICA“ v Ljubliani

Krek, čigar Koncert za violino in orkester je bil izveden v pretekli koncertni sezoni, spada med skladatelje mlajše generacije. Sonata za violino in klavir je napisana v zmerno modernem slogu in obsega običajne tri stavke, od katerih je prvi umetniško najgloblji. Drugi stavek je duhoviti in razgiban scherzo, ki se odlikuje zlasti po jasni, skoraj prozorni strukturi in živem toku, ki ga ne zapusti prav do konca. Tretji stavek nekoliko zastaja v umetniški sili, vendar se proti koncu dvigne na raven prejšnjih dveh stavkov in delo uspešno zaključí. Povedati pa je treba, da skladbi manjka izrazite tematike.

Tretja Brahmsova sonata v D-molu, je skladateljevo najlepše delo za violino in klavir. Vsebinsko predstavlja življenjsko zrelost velikega tvorca, mestoma morda malo trpko, pa vendar tako toplo, da povsem zajame poslušalca.

Pri tem delu sporeda je nemogoče govoriti samo o solisti, saj je ustvarila reproduktivno umetno in se igra obeh sodelujočih, violinistke in pianista. Samo komorno muziciranje obeh umetnikov lahko predstavi skladateljevo delo v taki luči, kot si ga je zamislil avtor sam. To solgro sta koncertanta tudi dosegla in s tem ustvarila dostojen umetniški večer. Odveč je na tem mestu podčrtavati zrelost in muzikalnost obeh nastopajočih, saj sta dokazala vse to in še več že nekajkrat.

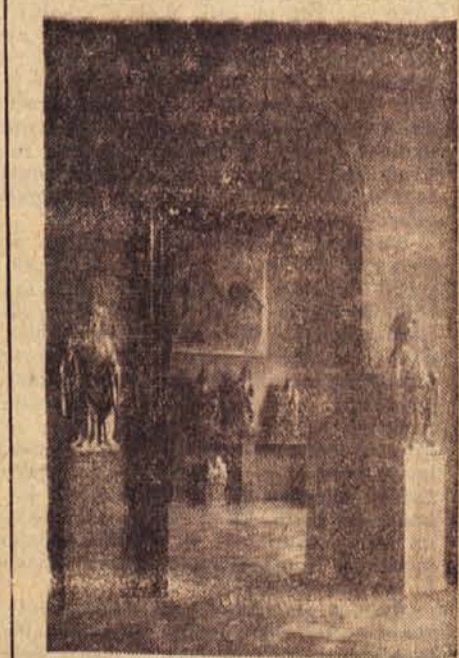
Nemški film »Katica« v Ljubliani je bil izbran z umetniškim čutom in estetskim okusom, tako da že sam po sebi pomeni visok umetniški nivo. Posebno pohvalno je dejstvo, da sta se koncertanta izognila običajni navadi vseh solistov, ki v drugem delu svojih sporedov namesto poslušalca najraznovrstnejšo šaro, v trdnem prepričanju, da bo ta pisana roba pri bližiki vžgala, v resnici pa samo podira resnost programa.

Pravo komorno razpoloženje je že takoj ob začetku ostvarila Sonata za violino in klavir, delo francoskega klasika Jean-Marie Leclaira. Skladba sestoji iz štirih krajših stavkov, zgrajenih še v predklasični dvodelni obliki in napolnjenih z umirjeno patetiko.

Druga točka sporeda, Bachova Ciacciona za violino solo, je zadnji stavek Partite, sestavljene iz predklasičnih plesnih oblik, in pomeni vžvek klasične violinske literature. Tehnično in interpretacijsko do kraja izražljene možnosti instrumenta nudijo solistu vso priložnost, da s samo melodijo zadosti poslušalčevemu estetskemu čutu, kar je vsekakor težavna naloga. Še težje pa je variacijsko obliko skladbe prikazati kot celoto. Violinistka je izvedla Ciacciono muzikalno, s čustvenim izrazom in doseгла lepo oblikovno novost, kljub nekaterim tehničnim pomanjkljivostim, kot so nekoliko trobi zvoki akordov in sunkoviti prehodi med posameznimi registri.

Drugi del sporeda je vseboval dvoje sonat za violino in klavir. Uroš

SLOVENSKA GOTSKA PLASTIKA

Narodna galerija v Ljubliani odpira danes dve sobi, v katerih je v originalih in kopijah prikazana slovenska gotška plastika od XIII. do srede XVI. stol.

UREDBA o odkupu ajde in prosa v gospodarskem letu 1950-51

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vladi LRS za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada LRS po predlogu ministra za državne nabave LRS

u r e d b o
o odkupu ajde in prosa v gospodarskem letu 1950-51.

I. Splošne določbe
Čl. 1. Da se zagotovi preskrba delovnega ljudstva z živil, bo država v gospodarskem letu 1950-51 odkupovala ajde in prosa po določbah te uredbe.

Čl. 2. Pridelovalci, ki imajo tržni presešek ajde in prosa, so dolžni prodajati državi določen del presežkov ajde in prosa po določenih državni (vezanih) cenah.

Za obvezno prodano ajdo in prosa prejemajo pridelovalci poleg plačila v gotovini tudi bone za nakup blaga po predpisih uredbe o trgovini po vezanih cenah.

Čl. 3. Ceno ajde in prosa, ki se odkupuje po določbah te uredbe, določi minister za državne nabave.

Čl. 4. Po izpolnitvi obvezne prodaje lahko pridelovalci s prostimi preseškajde in prosa prosto razpolaga po veljavnih predpisih.

II. Predpisovanje obvezne prodaje
Čl. 5. Minister za državne nabave izda plan obveznega odkupa ajde in prosa in ga razčleni na posamezne okraje.

Izvršni odbori okrajnih oz. mestnih (rajonskih) ljudskih odborov ugotovijo po gospodarskih planih kmetijskih delovnih združenj in združenjih ekonomsko količino ajde in prosa, ki jih morajo te prodati državi. Preostali del odkupnega plana razčlenijo izvršni odbori okrajnih (mestnih) ljudskih odborov na krajevne (rajonске) ljudske odbore, pri čemer upoštevajo površine, ki so posejane z ajdo in prosom ter ugotovljeni hektarski donos ajde in prosa v območju posameznih krajevnih (rajonskih) ljudskih odborov.

Čl. 6. Ko prejme krajevni (mestni, rajonski) ljudski odbor plan okrajnega (rajonskega) ljudskega odbora, mora ta plan razčleniti na tržni presešek ajde oziroma prosa, jih razvrstiti po površini obdelovalne zemlje v velikestne skupine in jim v okviru kvote odkupnega plana predpisati količino ajde oziroma prosa, ki ga morajo prodati državi ter kateremu odkupnemu podjetju oziroma za odkup pooblaščenim kmetijskim združenj in v kakšnem roku morajo prodati ajdo oziroma prosa.

Čl. 7. Količino obvezne prodaje določijo izvršni odbori krajevnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora v odločitvi od ugotovljenega tržnega preseška, in sicer: gospodarstvom, ki se delajo v I. velikostno skupino (do 3 ha ob delovalni zemlji) do 40%, v II. velikostno skupino (nad 3-5 ha ob delovalni zemlji) 30-50%,

v III. velikostno skupino (nad 5 do 8 ha obdelovalne zemlje) 40-60%, v IV. velikostno skupino (nad 8 do 10 ha obdelovalne zemlje) 50-70%, v V. velikostno skupino (nad 10 ha obdelovalne zemlje) 60-80%.

V posameznih utemeljenih primerih se lahko predpiše pridelovalcu količina obvezne prodaje ajde oziroma prosa tudi pod normo, določeno v prvem odstavku tega člena.

Pri določitvi količine obvezne prodaje morajo izvršni odbori upoštevati zlasti ekonomsko moč in strukturo gospodarstva, število družinskih članov, ki žive s pridelovalcem v skupnem gospodinjstvu, količino ter vrste drugih kmetijskih pridelkov, s katerimi gospodarstvo razpolaga.

Čl. 8. Tržni presešek gotovini krajevnih ljudskih odborov na podlagi posejane površine in ugotovljenega hektarskega donosa ajde oziroma prosa po odbitku količin, potrebnih za prehrano, za krmo in seme gospodarstva.

Za prehrano pridelovalca in vsakega družinskega člana, ki živi s pridelovalcem oziroma prosa o gospodinjstvu, so pustili po 20-30 kg ajde in po 10-20 kg prosa.

Čl. 9. Gospodarstva, ki imajo manj kot 1 ha orne zemlje (njiv in vrtovi), se lahko popolnoma oproste obvezne prodaje ajde oziroma prosa.

Čl. 10. Izvršni odbor krajevnega (mestnega, rajonskega) ljudskega odbora izda vsakemu pridelovalcu ajde oziroma prosa o predpisu obvezne prodaje pismeno odločbo.

Zoper odločbo o obvezni prodaji se pridelovalci lahko pritožijo v 8 dneh po prejemu odločbe na izvršni odbor okrajnega ljudskega odbora, zoper odločbo izvršnega odbora rajonskega ljudskega odbora na izvršni odbor okrajnega ljudskega odbora mesta, ki je izločeno iz okraja, pa na ministrstvo za državne nabave.

Pritožba se poda pismeno ali ustno pri izvršnem odboru, ki je izdal odločbo. Ta je mora v treh dneh po prejemu s svojim poročilom poslati v odločbo pristojnemu organu, navedenemu v prejšnjem odstavku, ki mora izdati odločbo o pritožbi v 8 dneh potem, ko je prejelo pritožbo.

Izvršni odbor okrajnega oziroma mestnega ljudskega odbora mesta, ki je razdeljeno na rajone, mora vse pritožbe, ki jim ni ugodil, poslati ministrstvu za državne nabave, ki nezakonite odločbe po svoji nadzorstveni pravici razveljavi ali odpravi.

Pravomočno odločbo mora izvršni odbor, ki jo je izdal, poslati tudi pooblaščenemu odkupnemu podjetju oziroma kmetijskim združenj.

Čl. 11. Če pridelovalci obveznosti po tej uredbi ni izpolnili v določenem roku, naznani to krajevni (mestni, rajonski) ljudski odbor plan okrajnega (rajonskega) ljudskega odbora, ki je izdal odločbo. Ta je mora v treh dneh po prejemu s svojim poročilom poslati v odločbo pristojnemu organu, navedenemu v prejšnjem odstavku, ki mora izdati odločbo o pritožbi v 8 dneh potem, ko je prejelo pritožbo.

jonski) izvršni odbor javnemu tožilstvu, da uvede kazenski postopek.

III. Končne določbe
Čl. 12. Natančnejše predpise za izvajanje te uredbe izda po potrebi minister za državne nabave.
Čl. 13. Ta uredba velja od dneva objave v Uradnem listu LRS. Štev. 9—Zak 461.
Ljubljana, 19. oktobra 1950.

Predsednik vlade LR Slovenije:
Miha Marinko, l. r.
Minister za državne nabave LRS:
Leopold Krese, l. r.

Opozorilo pridelovalcem in prevzemnikom sončnic

Tovarne so ob prevzemu sončnic ugotovile, da kakovost ne odgovarja prevzemnim pogojem. Nekatere dobave sončnic so vsebovale mnogo tujih pridelkov, predvsem praznih zrn, ter je bilo seme zelo vlažno.

Zato opozarjamo KZ in odkupna podjetja, da pazijo pri prevzemu na odstotek vlage, ki ne sme biti večji od 10%. Prav tako ne smejo vsebovati nad 1% tujih pridelkov (gluhih, praznih semen). KZ in odkupna podjetja so dolžna ob navzočnosti pridelovalca ugotoviti kakovost in mu v primeru, da seme ne ustreza gorajšim pogojem, odbiti teže pridelave in preveliko vlago.

Posledice nezvrševanja gorajših navodil nosijo KZ oziroma odkupna podjetja.

Pridelovalci iz privatnega in socializirane sektorja so dolžni svoje obveznosti izvršiti v celoti s čistim in pravilno suhim semenom. Pridelovalci, ki niso v celoti ali deloma zadostili oddaji repičnega semena lahko obveznosti izvršijo oziroma je dopolnijo z oddajo odgovarjajoče količine sončnic ali bučnic. Oddaja sončnic ali bučnic namesto repice pa seveda ne sme zmanjšati obveznosti za oddajo sončnic in bučnic.

V primeru neizpolnitve setvenih ali posejnih obveznosti bodo moralni pridelovalci ne glede na sektor, kriti izpad z nastitjo in odgovarjajoči količini. Izvzeti bodo le oni, ki bodo dokazali, da tega niso mogli izvršiti zaradi elementarnih nezdov.

Zaključek odkupa za sončnice in oljno repico odredimo 10. novembra t. l. Po tem času bomo izvajali konsekvence.

Ljubljana, 20. oktobra 1950.
Generalna direkcija prehranske industrije LRS

24 ur je tekel

20. oktobra 1950 je ob 8.00 startal na stadion ob Tyrševi cesti za urah na 24 ur milnik Vinke Božič.

To je prvi poskus teka v 24 urah v naši državi. Svetovni rekord ima neki Američan in je okoli 200 km.

Božič je v 24-urnem teku pretekel 167 km in 610 m. Rezultat je dokaj slab, posebno če se upoštevata, da je Božič začel teko na trasi za parizski maratonski tečaj po lanskem prvenstvu v L.M. Za ta tek pa se je pripravil komaj 14 dni. Uspeh bi pa bil vsakega koraka večji, če si ne bi po nesrečno naključju ponoči pokvaril noge. Navzile temu, da je imel noge pokvarjene, ni odstopil in je zadnjih pet ur pomagal z največjo poštrevnostjo komaj še hodil.

Vsekakor je Božič velik talent in bo ob vestnem treningu dosegel še lepe uspehe. Po končanem teku je tudi izjavil, da bo v kratkem zopet tekmoval, ker hoče izboljšati svetovni rekord.

S A H

DVOBOJ V KOPRU

V prijateljskem srečanju so mladi jugoslovanski šahovski mojstri Matanovič, Fuderer, Ivkov in Šiška premagali tržaške šahiste s 4:0. Izid dvojboja: Matanovič: italijanski mojster dr. Daveglia 1:0, Fuderer: dr. Bergine 1:0, Ivkov: Filipovič 1:0, Šiška: dr. Pavlin 1:0. Dvojboj se je igral v Kopru.

Razen omenjenih jugoslovanskih mojstrov gostuje v jugoslovanski ceni STO tudi jugoslovanski mednarodni mojster Puc. Naši šahisti bodo imeli v Kopru, Izoli, Pisanju, Portorožu in Bujah predavanja o šahovski teoriji. Igrali pa bodo tudi simultanke. Danes pa bo v Kopru velik brozpetemzi izločilni turnir jugoslovanskih mojstrov ter tržaških in koprskih šahistov.

Kratke vesti

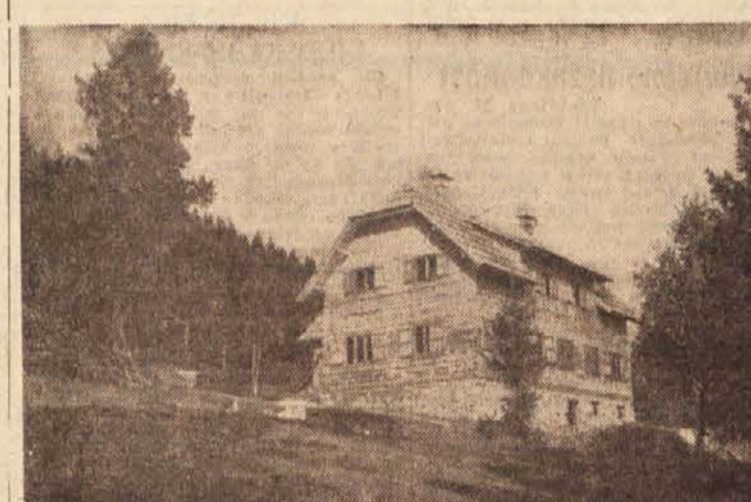
Argentinski šahovski mojster Pilnik je odigral 17. oktobra zvečer v Domu LM v Ljubljani simultanko proti kom-

Gospodarsko delo Planinske zveze

V smeli uspehov našega alpinizma in množičnega planinstva posebjamo pogosto na Gospodarske naloge Planinske zveze Slovenije. Pomisliti pa moramo, da je brez izredne materialne osnove, brez gospodarskih temeljev, mogoče le prav skromno delovanje v gorah. Siabo finančno-materialno poslovanje neugodno vpliva tudi na delo

narja. Glavno finančno breme odpade na društva, pa tudi Zveza je prispevala v ta namen samo od leta 1948 dalje okrog 630.000 din. Pomislimo samo, koliko naporov zahteva od delavcev nadelava poti v visokogorju, koliko težnja požre vsako leto goru. Seveda bi kljub nadelatnim potrebam deljali izleti v gorah ne bili posebno

likovno pomoči ljudske oblasti bi dela seveda ne zmogli, saj je gradnja PZS v letošnji sezoni na 24 večjih gradbiščih. V letu 1950 so bile odprte nove naslednje nove postojanke: Završiče pod Golaki, Dom na Okredlju, Koča pri Šumiku, Koča na Dobrih Koča na Čemšenjski planini in Koča na Trstelju. Kmalu bodo sledile še nove, zlasti veliki Dom pod Storžičem. Zasilni koči sta bili sgrajeni na Liseli in pri Treh Kraljih. Planinsko društvo Ljubljana je zgradilo letos majhno hidrocentrale pri Trizlavskih jezicah ter zaključuje gradnjo elektrovođe na Komno. Gradbeni odsek PZS proučuje možnosti za razsvetlavo v kočah z agregati na veter, s zgoščanim plinom itd.

Novozgrajena planinska koča na Smrekovcu

Tudi uprava postojank sodi v območje gospodarskega delovanja planinskih društev. Poudariti je treba, da prav prostovoljno delo članov in odbojnikov društev znižuje režijske stroške planinskih koč. Seveda imajo društva mnogo težav zlasti s prehrano, ki jo morajo nabavljati skoraj izključno na prostem trgu. Okrajna poverjenstva za turizem in gostinstvo, zlasti na Gorenjskem, pogosto ne upoštevajo potreb postojank, temveč le lokalnih gostinskih obratov. Visoke nabavne cene v zvezi s splošnimi transportnimi stroški neugodno vplivajo na cene v kočah. Letos so se pri upravi svojih postojank posebno izkazala društva Gorje, Ljubljana, Kamnik in Maribor.

Na tem mestu naj poudarimo, da je zaposlitev v planinski postojanki družbeno koristno delo. Odkrivalci domov in koč so namrečniki društev kot množičnih organizacij. Večina so že opravili strokovne izpite po predpisih PZS. Za vzgojo kadrov prirejamo vsako leto strokovne tečaje.

Tudi drugače je bilo delovanje planinskih gospodarjev uspešno. Gospodarska komisija PZS je izielala posebno kontni načrt in protažnonsko klasifikacijo za društva, ki so je sprejela tudi Planinska zveza Jugoslavije. Vsa društva planirajo cene na podlagi strukture, ki ustreza posebnostim planinskega gospodarstva. PZS trenutno proučuje vplive višinske lege postojank na njihovo ekonomiko. Knjižrovodstvo društev kaže zlasti letos znatne uspehe.

Dosedajni uspehi gospodarskega dela PZS nam kažejo pot, po kateri bo treba krepko nadaljevati. To zahteva razvoj planinskega gibanja, skrb za našega delovnega človeka.

Novozgrajena planinska koča na Smrekovcu

In razvoj organizacije. Gradbeniki in gospodarji, knjigovodje in blagajniki na ta način obilo prispevajo k uspešnem planinskemu skupnosti. Ker se vrši prav danes v Ljubljani posvet gospodarjev Planinskih društev, se spomnimo tudi njihovega dela.

Gozdni tek ljubljanskih smučarjev

Včeraj popoldne se je udeležilo nad 100 smučarjev in smučark, večinoma ljubljanskih društev, gozdnega teka ob vznožju Šišenskega hriba. Start in cilj sta bila na letnem telovadišču v Tivoliju. Mladinci in članice so nastopile na 2 km, mladinci na 3 km, člani pa na 4,5 km dolgi progi. Pri mladincih je zmagal Vrblinc (Enotnost) v času 8,03, 2. Martinčič (TD Borovnica) 8,06, 3. Rot (TD Borovnica) 8,09. Pri članih pa je proti priškolovanju zmagal Ravnčič (Elektrozveza) 8,01, 2. Bohar (Elektrozveza) 8,04. Šele tretji je bila Magušar Mica (Enotnost) 8,05, 4. Adamčičeva (Enotnost) 8,23. Mladinci so nastopili v dveh skupinah, mlajši mladinci: 1. Bizjak (E) 9,24, 2. Babnik (E) 9,37, 3. Lenarčič (št. Vid) 9,45. Pri starejših mladincih pa je prvi prišel na cilj Kalan (E) 9,29, 2. Miklič (Ilirija) 9,35 in 3. Barnik (št. Vid) 9,35. Pri članih je tako v zvezi s prevzeli vodstvo zmagal atletski dolgoletni vodstvo (Miličič), tesno za njim sta mu sledila Aceto (Krim) in Magušar Janec (E), ostali tekmovalci pa so takoj pri vzponu začeli zastajati za vodstvo trojico, ki je v istem vrstnem redu prišla na cilj: 1. Pavlič (Miličič) 15,39, 2. Aceto (Krim) 15,36, 3. Magušar (E) 15,44.

Gradbena aktivnost PD Tržič

Planinsko društvo v Tržiču gradi pod Storžičem (2132 m) v Storžičevi skupini Savinjskih ali Kamniških Alp mogočen dom — Dom pod Storžičem, ki bo imel kapaciteto 100 postelj. — Zgradba bo imela lepo kuhinjo, prostorno jedilnico z zaprtim verandom, verando za sončenje in električno luč. Vsa dela vodi društveni gradbeni vsako v velikanski obisk odločno premajna, kar povzroča planincem različne nepravilke. Nadalje nam primanjkuje raznega inventarja, saj so potrebe z razvojem množičnega planinstva čedalje večje. Z razumevanjem pristojnih oblasti bomo tudi te ispolnili.

Gradnja in vzdrževanje postojank zahteva od planinskih društev ogromno pokrivalnega dela ter skoraj vsa razpoložljiva finančna sredstva (dobrodo koč, članarina itd.). Brez ve-

priljetni — brez planinskih postojank. Danes upravlja PZS 67 domov, koč in zavetišč ter 6 bivakov. Ko primerjamo nise planinske postojanke s tujimi, lahko ugotovimo, da se po relativnem številu in opremlenosti lahko kosamo s podobnimi zgradbami velikih alpskih federacij. Res pa je, da so naše koče gleda na velikanski obisk odločno premajna, kar povzroča planincem različne nepravilke. Nadalje nam primanjkuje raznega inventarja, saj so potrebe z razvojem množičnega planinstva čedalje večje. Z razumevanjem pristojnih oblasti bomo tudi te ispolnili.

Današnji program

I. liga
Titograd: Budućnost — Crvena zvezda
Split: Hajduk — Naša krila
Zagreb: Dinamo — Spartak
Beograd: BSK — Lokomotiva
Beograd: Partizan — Sarajevo

Mariborski aeroklub pred novimi nalogami

Maribor. Ze zgodaj v nedeljo jutraj se je zbralo članstvo v prostorni aerokluba, kjer se je vršil množični sestanek vseh članov. Na sestanku so obravnavali vse dosedanje delo in si zadali nove naloge. Ustanovili so tekmovalne ekipe, ki bodo iskale za tekmovanje v počastitev 10 letnice OF. Ze sedaj so si izvolili iz svoje kredite komisije, ki bodo odgovarjale za uspeh priprav za 20 letnico obstoja aerokluba, ki bo marca 1951. Po končani konferenci so se vsi zbrani člani s kamioni skupno odpeljali na seleno Pohorje in vzeli s seboj transportni kamion z jadralskim letalom. Na planjavi pred Mariborsko kočo, kjer so letalo sestavili, je bil ob 14. ur izvršen polet na letališče v Mariboru. Z jadralskim letalom je poletov. Zvonko Sabeder. Zaradi ugodne termike zračnih struj je letalo še enkrat obkrožilo mesto vzleta. Ko je letalo izgubilo zeleni smisel, so se mladi jadranci, padalci in modelarji s kratko in pestro zabavo v sprostnem harmonikarjev v prostoru Mariborske koč poslovlili od poštvalnih tovarišev pri svojem delu v klubu, ki so te dni odšli v Jugoslovansko armado.

Mariborski aeroklub pred novimi nalogami

II. liga
Ljubljana: Ordez — Metalac ob 15. urah na stadionu
Reka: Krvarer — II. Oktober
Sarajevo: Zeleničar — Vardar
Osijek: Proleter — Podrinje
Novi Sad: Sloza — Borac

Rokomet

III. liga
Šibenik: Šibenik — Zeleničar (Lj.)
Zrenjanin: Proleter — Rudar
Rokomet
Igrišče Krma: ob 16. uri: Krim: Enotnost (moški), tekma za prvenstvo Slovenije. Ob 15. uri predtekma Krim: Enotnost II. (ženske).
Igrišče Slovana: ob 9. uri tekma zvezne ženske rokometne lige Spartak: Enotnost.
Sabljanje
Telovadnica klasične gimnazije: ob 8. uri prijateljsko srečanje Mladost (Zagreb): Krim (Ljubljana).

Informburojevsko — ali 'evropsko' prvenstvo

V Sofiji se je začelo tekmovanje za evropsko prvenstvo v odbojki, na katerem sodelujejo samo informburojevske države, ker so druge članice Mednarodne federacije za odbojko odpravile svoje udeležbo. Na zadnjem tekmovalstvu za evropsko prvenstvo v odbojki, ki je bilo prav tako v eni izmed informburojevskih držav, v Pragi.

Uspeh mladih vozačev

V petek so bile v Beogradu velike mednarodne motodirke na dirkališču. Nastopili so najboljši jugoslovanski in avstrijski vozači. Vse dirke so bile izredno zanimive, posebno pa so se odlikovali Peter Mrak iz Ljubljane, ter Nikola Šnjarić in mladi talentirani vozač Stanišlav Zovko. Naši najmlajši vozači so se odlikovali z odličnim refleksom in dobro tehniko na zavojih.

V posameznih kategorijah so zmagali: 125 ccm Peter Mrak; 250 ccm Nikola Šnjarić; 350 ccm Stanišlav Zovko; 500 ccm Anton Vidlič; priklole Znajder.

Srbija je najboljša v tekmovalju Ljudske milice

Moštvo Narodne milice Srbije je drugič zmagalo v tekmovalju pripadnikov Narodne milice v fizikalni in tečaj, da je doseglo 690,5 točke. Tekmovali so za dokaj podpreddnika vlade F.R.J. Aleksandra Rankovića. Tekme so bile v disciplinah: atletiki, streljanju, smučanju, rokoborbi, boksu, koleasarstvu, partizanskem maršu, krosu, nogometu, motoklizizmu, jahanju, odbojki in šahu. Plasman moštvo drugih ljudskih republik je tale: druga ekipa Slovenije s 646,9 točke, tretja Hrvaška s 608 točkami, četrta Bosna in Hercegovina s 533,8 točke, peta Makedonija s 416 točke in šesta Črna gora s 320,7 točke.

Prihodnji kongres Mednarodne zveze za hokej na ledu bo v Jugoslaviji

Po sklepu kongresa Mednarodne zveze za hokej na ledu, ki je nedavno zasedal v Parizu, bo prihodnji kongres v avgustu l. 1951 v Jugoslaviji, verjetno v Dubrovniku ali Opatiji. Za ta sklop je glasovalo 7 delegatorov, dočim je drugil v odločilo svoj glas za nasprotnega kandidata — Avstrijo. Kongres zveze za hokej na ledu bo prvi, ki ga bo imela neka mednarodna športna organizacija v naši državi. Kongres v Parizu je sklenil, da bo prihodnje tekmovanje za svetovno prvenstvo v tej športni disciplini od 9. do 18. marca prihodnjega leta v Parizu. Glede organizacije tega tekmovalja so sprejeli precej zanimivo odločbo. Tekmovalje bo v dveh skupinah. V prvi skupini seniorjev se bodo borili za naslov svetovnega prvaka iste države, ki so že dosegle vidne uspehe na dosedajših tekmovaljih (Kanada, ZDA, ČSR, Anglija, Norveška, Švedska in Švica). V drugi skupini bodo tekmovali druge države med njimi tudi Jugoslavija.

Rim. Rolando del Bello je zavel prvo mesto na teniškem turnirju za prvenstvo Italije. V finalu je premagal svojega brata Marcela del Bella s 6:2, 6:3, 4:6.

»Zdaj smo pa birokraciji spodrezali korenine!« mi je dejal tovariš Koželj, funkcionar, delegat, personalac, šef, načelnik, direktor, pomočnik, trenutno na službenem potovanju, sedeč široko sredi klopi v kupeju drugega razreda, nekoliko razkorččen, pri čemer si je potegnil hlačnice nekoliko nad kolena, da se mu ne bi delale vrečice, čitajoč ali vsaj držeč v levici tretji zvezek Politčne knjižnice, z Borbo in Ljudsko pravico na klopi ob sebi, kadeč cigarete Šahovske olimpiade, in še nasmihal se je samozavestno. Ljudje v kupeju so se ročno lotili predmeta »birokracija« kakor dijaki šolske naloge, ki jim prija, in to nam vsem zamrzelu, zoprnou birokracijo vsestransko obsodili. Vendar se je nekdo obotavljil nad načinom, češ, »misel, da se likvidira birokracija, ki nam je zrasla že čez glavo je dobra, le če ne bo to spet birokratično izvedeno!« Druga je nekoliko zaskrbelo, »kaj bodo rekli po svetu, celo pa v informburojevskem carstvu, da smo pognali toliko ljudi vens«. Tretjega pa je zaskrbelo, »kaj bo z ljudmi, ki smo jih čez noč reducirali«. Očitno je hotel drugače povedati, a je rabil besedo »reducirati«.

Kako smo obglavljali BIROKRACIJO

zamude, ker se obracajo. — S te strani torej, pravim, glede redukcij, moj greh še ni tako velik. Večji pa je v tem — in tu bi se lahko marsikdo potrkal po prsni — da sem še pred dvema letoma na vse načine dopovedoval ljudem po vaseh, kako je dandanašnje vse lepo, ko takle naš otrok gre malce na tečaj, jutri pa je že v pisarni! (Pri tem je nekdo dejal: In si nabavi škornje!) Pozabil sem, da ljudje uradnikov nikdar niso marali in da jih tudi naših, socialističnih bogve kaj radi ne vidijo! Dopovedoval sem dalje ljudem, kako danes lahko človek, ki ne more živeti na vasi, odide v mesto ali kamor že, se vključi tja ali sem in živi. Na delo so ljudje šli in večinoma se ne pritožujejo, čeprav familije živijo še dalje na vasi, kar je prav in v redu. Pogospodili in zbirokratizirali so se samo oni, ki so bili šli v pisarne. Na to človek ni bil mislil, na ta psihološki proces. Ali resnica je: vsak mežnar se vinjen v gostilni širokousti, da bi tudi on znal brati mašo kakor župnik, če bi ga pustili pred oltar! Tako je s to stvarjo!

Z birokracijo je bil velik križ, to vsi vemo. Vsem nam je že rasla čez glavo. Kakor slak plota se je ovijala našega življenja. In najhuje je bilo, da tisti, ki jih mi skrivalj imenujemo birokrate, niti malo niso mislili, da so to. V nekem uradu — prijatelj mi je to pripovedoval, ki je tam v službi — so na vsakokratno pritožbo zastran birokracije višji vedno planili nad nižje, ti še nad

Kako smo obglavljali BIROKRACIJO

nižje, dokler se ni vse zgrnilo nad knjigovodstvo, vložiče in nad uboga vratarja. Ta način ni nov. Vedno je bilo tako, da jih je najnižji največ slišal. A četudi jih ni slišal, že to, da so vsi nad njim bili slabo razpoloženi, zadirčni, je bila zanj kazen in dober del krivde si je lahko mirno naprtil na rame.

Sicer pa — kar je res je res: življenje je postajalo neznočno. Nič ni moglo biti za človeka strašnejšega, kakor iti po uradih. Najprej te ponavadi niso sprejeli. Če so te sprejeli, so te začeli vsi po vrsti učiti olike, nazadnje pa ti povedali, da si išči pomoči drugod. Drugod so te napotili drugim in lahko si preromal vse sobe vseh nadstropij. Če pa ni bil ponižen in čakal pri durih, si lahko mirno poslušal, kako se dekleta menijo o svojih ljubezenskih štorijah, o filmih, o čevljih, oblekah, lahko si gledal kako nekdo je in je, in ... kaj bi govoril, še sto drugih stvari. Prijaznost je izgubila s sveta. Nastajala je posebna teorija o neizbežni, brezpojnosti potrebi, nujnosti tega in tega uradniškega poklica. To toliko bolj upravičeno, ker je znano, da marksizem uradništvo v celoti ima za neproduktiven stan. To resnico smo sprejeli že zaradi marksizma, toda vsakdo nas je svoj uradniški položaj vsestransko opravil. Postajali smo, čeprav še tako majhen, vendar tisti kolešček, brez katerega stroj te more naprej. Pisarili smo, delali statistike, urgirali, zmerjali navzdol, »špartali«, kot pravijo Srbi, pečatili, se podpisovali, dali tiskati ogromne formulacije za dve vrstici besedila. In ti akti so romali po naši domovini od severa do juga in nazaj, in od vzhoda do zahoda in nazaj. Romali so akti in se prehitovali in vsi so se zgrinjali na okrajih, okraj pa so jih pomnožili in poslali na poslednji klim v tej lestevici, na naše vasi. Tam so čepeli

bedni sekretarji, kasnejši tajniki, in predsedniki, ki so za silo še čitali tiskane ali tipkane stvari, nato razmišljali, nato ukreпали, nato odgovarjali, in akti so romali nekam nazaj. Nekje — to bo ostala najbrž večomaj skrivnost — se je v teh pičlih letih moralo nagomiliti ogromno aktov. Toliko da se človek sam ni spremenil v akt, tako lepo natipkan z vsemi slovnimi in smiselnimi napakami, z zaključkom »S. f.« in kasneje »Vse za petletko« — Pisarili so ljudje, vsakdo si je kako omislil pisalni stroj in kljukal po njem s kazalcema leve in desne roke, eden pa mu je počasni narekoval. Nosili smo penkala v žepku na levi strani na prsni, hodili v urade celó ponoči, pisali in pisali in čakali na odgovore, in spet urgirali in spet zmerjali. In ko že sami nismo več zmogli dela, smo kradli uradnike iz drugih uradov, kakega moškega in nekaj deklet, in tisti, okradeni urad je kradel uradnike dalje, vse tja do okrajev, ki je moral spet na teren iskat novih, za urad sposobnih ljudi. In naše vasi so nekaj časa rodile v obilju za urade sposobnih ljudi. Kmetje pa so strmeli in se čudili, včasih pa se celo drznili vprašati: Čemu toliko uradnikov? — Čemu! Smesno! Kaj pa kmečki človek ve, čemu so potrebni uradniki! In nazadnje — kmet je vedno gledal po strani na uradnika. Zadnje čase pa že z nejevoljo. Ko so nekemu naših kmetov hoteli sina odvesti v tak urad, mu je dejal: Lahko postanete kovač, krojač, dimnikar, karkoli na svetu, pustil te bom z doma. Če pa pojdeš v urad, ti bom tace spotil! Ni bil šel in tako se mu zdaj ni bilo treba vračati.

Tako je vse to lepo šlo naprej in bi šlo še dalje, da ni nenadoma bila napovedana smrt biro-

Nadaljevanje na 6. strani.

Bomo se dolgo delali v SLABIH BARAKAH?

Maribor, 20. okt. Strojniki, ključavnikarji, kovači in varilci iz delavne Mariborski otok, ki je pod upravo »Gradisce IMI, nam pišejo:

»Hidrocentrala Mariborski otok je v polnem pogonu. Gradbeni so odšli, mi pa smo stali v naših barakah in šupah. Drava nam je prinesla iz zgoraj dela svoje struge nove naloge. Gradbeni iz Vuzelece, kjer gradimo novo hidrocentralo, zahtevajo novih strojev: žični bager, aparacijo, betonarno, žično in drugo. Skrajaj bo končana še druga hidrocentrala. Med nami delajo nekateri iz družbe petletko, toda na nas so kljub uspehom pozabili. Nič ne vidi, da že pet let delamo v barakah, kjer se bojimo vsake nastopajoče zime, voda nam teče na glavo, bojimo se vsakega močnejšega vetra, ki lahko odnese naše barake v bobnece. Drava, Skrajaj in imajo samo enoeno opaz. Svečična prihaja v barake od vseh strani, poneti lahko strugarji gledajo zvezde, ob deževnem vremenu bi morali nad stružico odpreti dežnik. Barake so brez poda, za silo si pod noge polagamo deske. Sene se je maloje in jih moramo vedno podirati. Vzdrževanje barak ni več rentabilno in je škoda vsakega denarja.

Večkrat smo že urgirali, prošili na vse strani, da naj uredijo nove delavnice. Kaj nam pomagajo delavske inspekcije, pregledi kontrolne komisije, pregled sanitarne inspekcije itd., če smo še vedno v teh barakah. Tu vsi zakoni in predpisi odpovedo. Dovolj dolgo smo razmišljali začeti težave, saj nismo mogli zahtevati, da se v nove delavnice takrat, ko je bilo vseh delavcev dela na pretek. Danes pa imamo pravico zahtevati, da nove delavnice čimprej dobimo. Povsod delavci

delajo v delavnicah, ki odgovarjajo vsem varnostnim, tehničnim in higijenskim predpisom.

Nas delovni kolektiv je zato sklenil, da si sam s protostrojnimi delom zgradi nove delavnice. Pohrali smo se ob nezvestosti svojih članov, 3000 norma ur bomo opravili, samo treba nam je materiala, da bomo že pozimi imeli dobro streho nad glavom. — 32 podpisov delavcev.

Pobijajmo nezakonitost

Ljubljana, 21. okt. Formalno in stvarno utemeljene pritožbe pomagajo čuvati socialistično zakonitost in tako graditi socializem. Po svoji moralni etični vsebini so torej veren izraz močne državljanske zavesti. Negativen odnos do vestranskih utemeljenih pritožb pa ovira »hitro odpravo napak in pomanjkljivosti« (Marsal Tito, 8. nov. 1949). Žali pravni čuti in ponos vsakega resnično iskrene državljanca. Najčiste se pa hoče pritožnika psihološko utruditi in moralno ubiti, v veliko škodo njegovi in zanjupani v ljudsko oblast »poverjenstvo za stanovanjske zadeve, ki rešuje osnovna življenjska vprašanja.

Tak negativen odnos do pritožbe ima poverjenstvo za stanovanjske zadeve rajona IV Simon Pivk, ki si lasti izvirno zakonito in pritožbeno pravico. Prezira sodni sistem in vrednoti vsako pritožbeno terno, sabotira plemen pristojne republiške kontrolne komisije (bilo za pritožbo in predlogo), hišnega lastnika pa postavi via facto izven zakona. Noče upoštevati resne potrebe hišnega lastnika po kletni sobi, kjer bi lahko nastelil gospodinjstvo pomočnika, ki bi bila v pomoč teži ko bolni gospodinj. Ne upošteva tega, da je v enodružinski hiši 12 podnajemnikov in 4 člani družine, eden

od podnajemnikov stanuje v poletni verandi.

»Slabosti in pomanjkljivosti v doseganju poslovanja (Milha Marko) še niso preprečile poverjenstva za stanovanjske zadeve RLO VI, da morajo kršitev zakonov najodločneje pobijati vsi zavestni državljani. — P. L.

KJE JE BILA LJUDSKA INŠPEKCIJA?

Ob predaji gospodarskih podjetij KLA Hranstniku v roke delovnemu kolektivu je na zaključni proslavi ostalo precej sendvičev, ki so jih izročili v prodajo bifeju pri kinu. Od teh jih je do danes ostalo še 40 kosov. Razumljivo je, da so se po 11 dneh krh, meso in sir pokvarili. Sprčo slabe letine in nekaterih delih naše države za tako propadanje živl se posarjenjem podpisom vodje lesnega odseka, udarli naj pečat in odšel. Toda kaj sem stopil še v drugo pisarno KZ, kaj se tam dogaja in v pogled. Blagajna je bila sleer zaklenjena, toda na pisalni mizi je stala knjižovodska kartoteka, odprti blagajniški dnevnik, odpremnice, pisma, izpisana čekovna polnjenja v zneskih in nekaj tisoč din izdelo so je, kot da je usluženec sredi njihovega dela dohitela smrt ali so jih nasilno odstranili iz pisarne.

PISARNIŠKIH PROSTOROV NE ZAKLEPAJO

Slovenj Gradec, 20. okt. Službeno opravilo me je zaneslo v kmetijsko zadrugo v Stražah. Prodajalca me je napotila v prvo nadstropje, kjer naj bi našel v pisarni poslovodno in knjigovodno. Čudil sem se, ko sem videni pisarni našel prazen KZ odklenjen in prazen. Oblika papirjev na mizi je pritegnila moje ravnost. V pisarni lesnega odseka sem opazil razne razdelilnice, obračune za volje, odpre dopise, kartoteka, štampiljke itd. Prav lahko bi si naredil ustrezno potrdilo, za opremil s potrebnejim podpisom vodje lesnega odseka, udarli naj pečat in odšel. Toda kaj sem stopil še v drugo pisarno KZ, kaj se tam dogaja in v pogled. Blagajna je bila sleer zaklenjena, toda na pisalni mizi je stala knjižovodska kartoteka, odprti blagajniški dnevnik, odpremnice, pisma, izpisana čekovna polnjenja v zneskih in nekaj tisoč din izdelo so je, kot da je usluženec sredi njihovega dela dohitela smrt ali so jih nasilno odstranili iz pisarne.

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OBVESTILA

VAZNO OPOZORILO UDELEŽENCEM PRVEGA KONGRESA HIGIENIKOV V OPATJI

Udeleženci kongresa v Opatiji morajo odpotovati v Opatijo na dan 24. oktobra, ker se v večerjo na ta dan prične znanje oskrba. Vsak dan naj se po možnosti priključi k skupnemu šdohu. Takoj naj vsakdo na svoji odhodni železniški postaji kupi legitimacijo K-14, jo izpolni in da potrditi svoji službeni ustanovi; na hrbtni strani legitimacija mora biti z žigom in podpisom potrjena, da je imeljatelj delegiran na kongres. S tako potrjeno legitimacijo kupi vsak udeleženec polovico vozovnice do Reke. Kupljena vozovnica velja za povratek, ki bo pisarna v Opatiji potrdila udeležbo na kongresu. Za sivoice, ki potujejo z delegatom, velja 50% popust, zamje se torej kupi legitimacija K-15 in cela vozovnica do Reke, ki velja tudi za povratek. Udeleženci naj dosepejo v Ljubljano 24. oktobra ob 14.00, ker ob 14.30 odhaja vlak na Reko. V tem vlakcu so rezervirani vagoni za 200 udeležencev. Kdor potuje sam, se ob prihodu na Reko zglaš v kongresni pisarni na Kolodvoru. Iz Reke bo za celo skupino udeležencev iz SRK organiziran prevoz s parnikom do Opatije.

GRADITELJI STANOVANJSKIH HIŠIC POZOR!

Tratiko (storijo) in vezano z žico, prodajajo v kolonijah podjetje »Kotina« in poslovalnici »Slovenija-turizem«, Ljubljana, Gosposvetstva 13. 805

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

Sadjarji!

Odlično novo zimsko škropivo »DREVOSAN«
dobjete v prosti prodaji po 54 din kilogram. Pošljite takoj prazne sode po 100 do 200 litrov v polnitev TOVARNI BARV IN LAKOV MEDVODE

DNEVNE VESTI

Odhor za prevoz padlih borec v Zveza borec NOV Jozica pri Ljubljani babilta k odkritju spomenika padlim borec in žrtvam fašizma 1941-1945, ki bo v nedeljo 29. oktobra 1950 ob 14.00 v Stožicah pri Ljubljani. Zbirališča na desnem in levem hodniku avtobusne postaje »Merke«. 5563

Narodni galeriji v Ljubljani bo študij v nedeljo 22. oktobra ob 11. uri v okviru stalne razstave dve sobji slovenske srednjeveške umetnosti.

Zveza borec vabi na veliki partijski tabor, ki bo 22. oktobra v Vrbovljah v Gorških brdih. Izohodišna postaja so Plava.

OKUD »Kos-Hribernik«, Komenskega 12, priredi danes v nedeljo 22. oktobra ob 20.00 Goidonjevo komedijo »Pri lepi kramarici« (Mirandolina). Naslovno vlogo igra kot gost tov. Marjana Bručan z Jesenic. Režija Edvard Gregorin. 5545

Sportno društvo Ilirija vpišuje aktivne sportnike in nogometni, smučarski, drsalni, odbojkaški, kolesarski in kegljaški klub. Najmodernejši in najboljše kegljišče v Jugoslaviji. Vabi mo aktivne sportnike in prijatelje sporta, da se vključijo v SD Ilirija, da skupno dosežemo višino, vredno imena, ki ga nosi. Za informacije kličite tel. 54-97 vsak dan, razen sobote, nedelje in ponedeljka od 17.00-20.00

Obveščajo člani Aerokluba, da bo v ponedeljek 23. t. m. ob 19.30 v dvorani Cerkvenega gradu, Celovška 23, konferenca članov. Dnevni red: kritični pregled dela mestne letalske organizacije. Prisotni bodo tudi zastopniki Zveznega odbora LZJ in republiškega odbora LZS. — Uprava. 5552

Sezonska avtobusna proga Novo mesto-Dolenjske Toplice, Novo mesto-Smarjetske Toplice in Brezice-Kateško Toplice se ukine 23. oktobra 1950. — SAP, Ljubljana. 803

Javna zahvala. Iskreno se zahvaljujem dr. Vladimiru Guzelju, primaru kirurškega oddelka, za uspešno izvršeno operacijo in veliko pozornost, vrljavnost, s katero mi je rešil življenje. Prav tako se zahvaljujem ostalim zdravnikom, bolničkim sestram in stročnemu osebju za trud in nego v času moje bolezni. — Alojz Oman, Ljubljana, Sv. Petra c. 81.

V počastitev spomina pok. tov. Milice Ronko poklanja Zdravstveni sklad v zvezi podjetji 360 din sredi mladini. Iskra hvala!

Plesne vaje TD Zelenčarja se pričnejo v nedeljo 22. oktobra ob 19.00 v Sercejevem domu. Prisnite copate. — Uprava. 5537

KONCERTI

Spored izrednega simfoničnega koncerta, ki ga bo dirigiral francoski dirigent Jean Martinon v ponedeljek 23. in v torek 24. oktobra, vsakokrat ob 20.00 v unisoni dvorani: Beethoven: IV. simfonia, Lalo, Spanak, simfonia za violino in orkester, solist Karlo Rupel, Roussel; Pakjova poljedina, De Falla; Trije plesi iz suite Triozogeljskih zasadeni v upravlje bolnišnice klinično bolnike po vrstnem redu odobrenih predlogov. Vrednotenje je zadnjem letu zelo naraslo, ker je zdravljenje tuberkuloze brezplačno. — Doba čakanja na sprejem se bo skrajšala šele s pridobitvijo novih postelj za zdravljenje tuberkuloznih. 5562

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna gospodarstva, nadalje kulturno prosvetna društva, množične organizacije, fizikalne organizacije in ljudske odbore, da bomo od 1. novembra 1950 dalje sprejemali oglase in objave za vse radijske postaje v državi. — Jugoslovanci, Ljubljana, Tyrševa 11, s podružnicami v Mariboru, Slovenska ulica, in v Celju, Prešernova ulica. — 804

OPUZARJAMO

ustanove, državna, republiška in lokalna